

DIRVA

PLAKATŲ KARAS

UŽSIENIO STEBĖTOJAI APIE IVYKIUS KINIJOJE SUŽINO IŠ PEKINĖ ISKABINAMŲ PLAKATŲ, KURIE VAIZDUOJA KOVOS DĖL VADOVYBĖS EIGĄ. TAČIAU NĖRA LABAI PATIKIMI, NES JŲ TIKSLAS YRA NE TIESOS SKLEIDIMAS, BET PROPAGANDA.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Pereitą savaitę buvo pasklidusios žinios, kad komunistinėje Kinijoje jau prasidėjo didelio masto pilietinis karas. Taip bent užsienio stebėtojams atrodė iš Pekino iškabinėtų plakatų. Jų tarpe buvo ne tik prieštaringų Mao tikiams ar tariamiems priešams, bet ir Mao draugams, kurie nori o vardą išnaudoti savo politiniams siekimams, t. y. įsistiprinimui valdžioje. Sprendžiant iš to plakatų karo, Kinijoje jau vykio pilietinis karas, tačiau pranešimai iš atskirų vietovių nepatvirtino to, kas buvo skelbta plakatuose. Dėl to laukiant tolimesnės raidos yra pravartu suvesti ligšiolinių įvykių, kiek jie yra žinomi užsienioose, balansą.

Atrodo, kad Mao, lygiai taip pat kaip ir savo laiku Leninai, žiūrėjo, kad komunistinė revoliucija neina tuo keliu, kokį jis buvo numatęs. Todėl Mao apsisprendė grąžinti gyvenimą į tikrą komunistinę vėžę, o tos vėžės yra viso gyvenimo

reikišnių suprastinimas. Nereikia jokio kito mokslo, kaip tik paties Mao raštų. Juos išstudijavęs gali geriau austi, greičiau lieti plieną ir gražiau gyventi. Techniškos žinios neturintys reikšmės. Kad tai įvykdžius praktiškai, Mao įsakė uždaryti visas aukštesnes mokyklas ir universitetus, o jų studentus sujungti į "raudonąją gvardiją" kuri turės prarasti kultūrinę revoliuciją.

Savaime aišku, kad tokia revoliucija labai mažai imponavo partijos "aparataikams", aukštesniems administracijos ir ūkio įmonių pareigūnams. Jie visi žodžiais garbino Mao, tačiau praktiškai darė taip, kaip jiems atrodė geriau. Paties Mao nusiskundimu, jie jį -- Mao -- traktavo kaip "mirusį tėvą per laidotuves". Mao parėmė jo krašto apsaugos ministeris Lin Fiao, kuris tikisi paveldėti Mao palikimą. Kariuomenė aprūpino paleistuosius studentus uniformomis, maistu ir transporto priemonėmis. Savaime

aišku, kad Lin nurodė ir Mao priešus, kurie stabdė revoliucijos progresą. Tačiau Kinijoje, ne kaip Sovietų Sąjungoje, politiniai priešai gana retai žudomi, dažniausiai jie tik pašalinami iš vietos. Atrodo, kad ta aplinkybė paskatino pasipriešinimą. Kai raudonoji gvardija pradėjo "tvarkyti" pramonę ir žemės ūkį, ministeris pirminkas Chou En-lai, kuris iki šiol mokėdavosi visiems įtikti, rado kompromisą. Jis paragino raudonąją gvardiją nesikišti į ūkinių tvarką, tačiau kartu pareiškė, kad raudonosios gvardijos veikla apstabdoma tik laikinai.

Po to praktiškai visose gyvenimo šakose prasidėjo smarkoka tarpusavio kova dėl vadovybės, konkurentams primenant priešiškam paties Mao mintims. Dalis pareigūnų, prieš kuriuos faktiškai kultūrinė revoliucija buvo nukreipta, net gavo įtakos į raudonosios gvardijos vadus.

Atėjo žiema ir "generalas šaltis", anot Der Spiegel, pasirodė esąs stipresnis už Lin Fiao. Sostinėje Pekine sutelktus šimtus tūkstančių provincijos raudongvardiečių buvo sunku aprūpinti ir išmaitinti. Prasidėjo gripo epidemija. Dėl to Lin turėjo provincijos raudongvardiečius pasiųsti namo pas save skleistį kultūrinę revoliuciją, o Pekinas paliko savo raudonosios gvardijos žinioje, kurioje turėjo įtakos ir senojo režimo šalininkai. Tai paaiškina ir plakatų karą, o plakatų tarpe buvo ir tokių, kurie patį Mao paskelbė esantį fanatiku!

Kad išlaikytų pozicijas, Lin buvo priverstas situaciją paaštrinti, revoliucijos priešų paskelbdamas patį valstybės prezidentą Liu Šao (Nukelta į 2 psl.)

Vieniems keliantis, kiti leidžiasi...

Vyt. Maželio nuotrauka

Paleckis liko sėdėti ant dviejų kėdžių...

Paleckis liko ir toliau sėdėti ant dviejų kėdžių, nors ir to paties šeimininko pakištų: viena Maskvoj, kita Vilniuj. Respublikinis sovietas susirinko Vilniuj penktadienį prieš Naujus Metus, pasėdėjo tik tą dieną, pakilnojo pagal reikalą rankas, vienu pakilimu išrinko visą aukščiausią teisumą (33 teisėjus ir 744 tarėjus), o apie Paleckio "kitą darbą" niekas ne neužsiminė. Netrukus iš spaustuvų išėjo šeštadienio ryto laikraščiai su visais naujais nutarimais ir įsakais, pasirašytais Paleckio. Iš to supranta, kad deputatams dar rankas tebekilnojant, jų "nutarimai" ir prakalbėlės jau turėjo būti spausdintos mašinose. Kai nėra rizikos, kad "parlamentas" galėtų ką nors ir kitaip nutart, negu iš anksto jam pasakyta, nebūtų nuostabu, jei toki patys jo darbo aprašymai ir posėdyje pasakytų kalbų "sutrumpintos stenogramos" pasirodytų laikraščiuose ne tik tą patį vakarą, posėdininkams besiskirstant, bet ir kokią porą dienų prieš posėdį...

Jei kam rūpėtų įgyti aiškesnio supratimo,

kaip bolševikinis "parlamentas" svarsto valstybinius reikalus, patartina susipažinti, pavyzdžiui, nors ir su šiomis dabartinėmis Lietuvos "liaudies deputatų" prkalbomis, pasakytomis Vilniuje, gruodžio 30 dieną, apie ... respublikos biudžetą:

Deputatas Kareniauskas: -- Gražiais gamybos augimo tempais šiemet džiaugiasi Šilalės rajono D. Poškos vardo kolūkis. Palyginti su 1965 metais, pieno gamyba šiemet išaugo 10, mėsos -- 13 procentų. Ūkio pajamos padidės maždaug 60 tūkstančių rublių. Gerėja kolūkiečių gyvenimas. Apie pusę kolūkiečių šeimų pasistatė naujus namus kolūkio gyvenvietėse. Televizorius, skalbimo mašina, dujinė viryklė -- žemdirbio gyvenime ne naujiena. Daugelis turi nuosavus motociklus, lengvasias automašinas. Žodžiu, mūsų žemiečio, Dionizo Poškos pavaizduoto kaimiečio, gyvenimas pasikeitė neatpažįstamai, ir tie pasikeitimai būdingi daugeliui mūsų rajono kolūkių. Tačiau šiandien negalime nutylėti ir sunkumų, su

kuriais susiduria rajono kolūkiai. Mums dar trūksta kai kurių žemės ūkio mašinų -- bulvių sodinamųjų, siloso kombinų, ratinių traktorių.

Deputatas Zabarauskas, papasakojęs, kad Joniškio rajone gauta beveik po 15 centnerių grūdų iš hektaro ir cukrinių runkelių derlius buvęs geras, ėmė kalbėti apie melioratorius: -- Kasmet jie perduoda nau-doti apie 3,500 hektarų nusausintų dirvų. Tačiau melioratoriai galėtų padaryti daugiau, jeigu jie drenažo vamzdžius gautų laiku ir geresnės kokybės. Taip pat labiau reikia rūpintis melioratorių buitiniais, statyti jiems daugiau gyvenamųjų namų, kilnojamų namelių...

Deputatė M. Adomavičienė: -- Lazdijų rajono žemdirbiai kasmet didina žemės ūkio produktų gamybą. Iš kiekvieno hektaro smėlėtoje rajono

(Nukelta į 2 psl.)

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMUI

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso metu, Chicagoje, buvo priimtas Argentinos lietuvių jaunimo pasiūlymas užbaigti Jaunimo Metus Argentinoje. Argentinos lietuvių jaunimas, pasinaudodamas IV-jo Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso proga, organizuoja Jaunimo Metų užbaigimą šia programa:

1967 m. sausio 27 -- vasario 2: -- Studijų savaitė Tėvų Marijonų Šiluvos vasarvietėj.

Vasario 2 -- 5: -- IV Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas, kuriame iš kitų kraštų suvažiuos jaunimas kviečiamas būti garbės svečiais.

Vasario 6: -- Oficialus Jaunimo Metų užbaigimas Šiluvos vasarvietėj.

Vasario 8 -- 23: -- Jaunimo Stovykla Kordobos kalnuose.

Studijų savaitės metu paskaitų ir diskusijų temos skirtos Pietų Amerikos lietuvių jaunimui, vadovaujantis šūkiu -- Pažinkim savo tėvų kraštą! Šis paskaitų ir diskusijų ciklas taikomas Pietų Amerikos lietuvių jaunimui, gimusiam išeivijoje, toli nuo tėvų žemės, neturėjusiam galimybių ją pažinti.

Kreipiamės į visą pasaulio lietuvių jaunimą ir kviečiame atvykti į mūsų rengiamą Jaunimo Metų užbaigimą, studijų savaitę, jaunimo stovyklą ir IV Pietų Amerikos Lietuvių Kongresą.

Farsivežę iš F.L. Jaunimo Kongreso bei stovyklos gražiausių prisiminimų ir išpūdžių, norime, kad užsimezgę ryšiai ir pažintys nenutrūktų.

Studijų savaitėj ir stovykloj pagilinsim ir praplėsime savo lietuviškosios kilmės dvasią.

Tikimės jūsų atsilankymo.

Mūsų jėgos, mūsų žinios --
Laisvai Lietuvai Tėvynei!

Jaunimo Metų
Užbaigimo Komitetas

-- Kas bus sekanti mūsų auka?...

IŠ VISO PASAULIO

* JAV KONGRESE respublikonai pagrindinėse komisijose turi 43% vietų. Daugelyje tų komisijų, koalicijoje su pietinių valstijų demokratais, jie sudaro jėgą, iš kurios tenka laukti sunkumų prez. Johnsono administracijos įstatymų projektams. Jau dabar gana šaltai ir santūriai žiūrima į Johnsono pasiūlymą nuo liepos 1 d. pakelti mokesčius, Kongreso atstovai kalba, jog pirmoje eilėje teksią žiūrėti, kur galima sumažinti administracijos išlaidas ir tik tada svarstyti reikės ar nereikės kelti mokesčius.

* INDONEZIJOS KONGRESO komisija tirs prezidento Sukarno ryšius ir jo įtaką 1965 m. įvykusiame komunistų sukilime. Tai retas istorijoje įvykis, kada kaltinamas asmuo jam esant valstybės prezidento poste.

* NAUJAI SESIJAI susirinkęs JAV Kongresas busias nepalankus prez. Johnsono "tilty tiesimo" į Sov. S-gos okupuotus kraštus politikai. Taip tvirtina prityrę Kongreso politikos stebėtojai, pabrėždami, kad į Kongreso narius veikia Sov. S-gos šiurkštus elgesys su JAV turistais ir politika Vietnamo atžvilgiu. Ne daug vilčių teikiama ir prez. Johnsono pageidavimui, kad greičiau būtų ratifikuota JAV ir Sov. S-gos konsularinė sutartis.

Lietuviškas radijas ir televizija

Senujų metų užbaigimas nėra vien mūsų amžiaus pakilimas vienu skaičiumi aukščiau. Amžiaus lapą užvertus prieš akis atsiveria daug kitokių skaičiais paženklinytų lapų ir lapelių. Tai įvairios metų balanso sąskaitos: pajamų, nuosavų namų, automobilių, draudimų mokesčiai. Pagaliau, smulkios išlaidos, susijusios su senaisiais metais pasibaigusia spaudos prenumerata. Kai visų metų sąskaitos ateina tuo pačiu laiku, jų susidaro daug ir ne maža sumapi-nių. Ne vienam gausios šeimos tėvui tenka suk-ti galvą, kaip jų atsikra-tyti nepajudinus santau-pų, jei tokių yra. Tačiau spaudos sąskaitos yra pa-čios mažiausios, o pas-kui... ji vėl mus lanko per visus metus.

Tokiais pat rūpes-čiais gyvena ir mūsų or-ganizacijos, ypač tos, ku-rių išduosepraieiti me-tai paliko deficitą. Dar daugiau naujieji metai ke-lia rūpesčio toms organi-zacijoms bei instituci-joms, kurių egzistenci-jos palaikymui reikalin-ga nuolatinių įplaukų, ku-

EMILIJA ČEKIENĖ

rių gyvybingumas pri-klauso nuo svetimiems teikiamo biznio. Kol tu-ri lėšų sąskaitai apmokė-ti, tol ir skleidi lietuvi-bę savų ir svetimųjų tar-pe.

Erie tokių priklauso lietuviškos radijo valan-dėlės ir televizijos. Lie-tuviškųjų radijo valandų JAV-se turime gražų skaičių. Pati jauniausia yra "Laisvės Žiburio" radijo valanda New Yor-ke, pradėjusi tikrai ant-ruosius metus. Jai va-dovauja Romas Kezys, lietuviško pusvalan-džio vedėjas, ir Antanas Mažeika -- angliškojo.

Vadovybei dar priklaus-o Antanas Sniečkus ir N. Umbrazaitė, o iš vyres-niųjų globėjų bei patarė-jų yra prel. J. Balkūnas.

Nepaslaptis, kad pra-džioje ši valandėlė klau-sytojų nepatenkino, bet per vienus metus ji pa-darė didelę pažangą ir susilaukė daug rėmėjų. Ji perduoda lietuvių lie-čiančias politines bei kul-tūrinės žinias, iš lietu-viško taško komentuoda-ma jas.

Anglų kalbos pusvalan-dyje pavergtų tautų ir Lietuvos laisvės klau-simu čia kalba senatoriai, kongresmanai, partijų ly-deriai, universitetų pro-fesorai ir kiti. Čia gir-dime lietuvišką muziką, A. Mažeikos pristatomą anglų kalba.

Kaip matome, abu ve-dėjai yra vyrai, tačiau noriu atkreipti dėmesį, kad už jų slypi dar ir ki-ta to darbo pasisekimą lemianti jėga.

Buvau maloniai nuste-binta kartą apsilankiusi Kezių namuose ir pama-čiusi, su koku atsidavi-mu ir jau su patyrimu technišką radijo įkalbė-jimo darbą atlieka Daiva Kezienė-Alytaitė. Fusę gražiai įrengto rūšio uži-ma radijo studija, čia pat vaikams žaidimo kam-barys, mat ji yra ketu-rių mažamečių berniukų mamytė, kurie ten pat ant kilimo žaidžia, kada ji su radijo ausinėmis reguliuoja sekančias va-landai įkalbėjimus ir mu-ziką. Be to, Daiva siuva lietuviškas lėles, meniškai derindama ir išsiuvi-nėdama joms tautiškus rūbelius. Ji lanko ir uni-versitetą, kur ruošiasi magistro laipsniui ir gra-žiu lietuvišku akcentu pranešinėja per radiją ži-nias. Tai gražus pavyz-

dys visoms jaunoms lie-tuvaitėms.

Tokią talkininkę turi ir angliško pusvalandžio vedėjas A. Mažeika. Mat, jis čia gimęs ir mokslus ėjęs, kiek sun-kiau kalba lietuviškai, ir čia jam ateina talkon žmona Gražina Kulikaus-kaitė-Mažeikienė, eida-ma vertėjos pareigas. Tuo būdu jo lietuvių kal-ba kasdien daro pažan-gą.

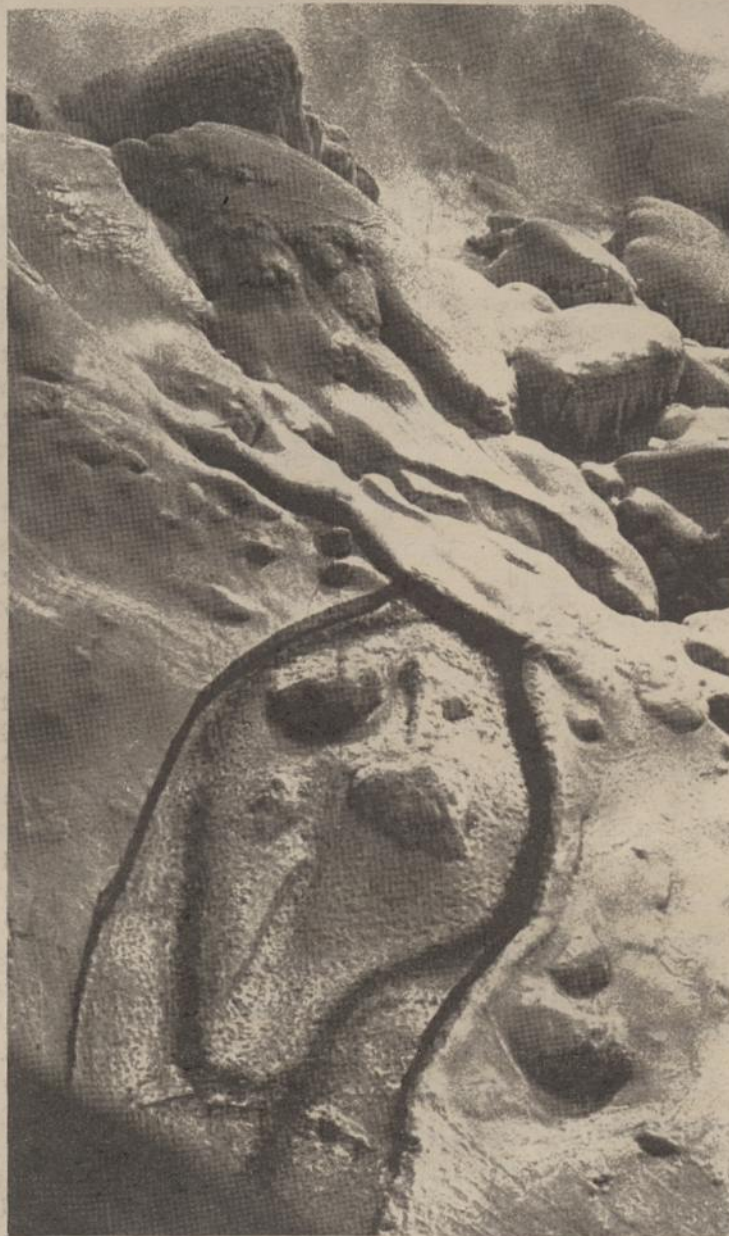
TELEVIZIJA

Lietuvišką televizijos programą šiuo metu JAV turime tikrai vieną Chi-cagoje ir tai dar gana jauną, nė vienu metų su-kakties neatšventusią. Laimingu būdu ir man teko pamatyti jos vieną programą. Tai buvo Lie-tuvos kariuomenės šven-tės minėjimas.

Ji įsteigta T. Šluto iniciatyva, matoma kas penktadienį 8 val. vak. ir tęsiasi tik pusę va-landos. Dabar steigėjas Šlutas yra vienintelis simboliniai apmokamas televizijos programų ve-dėjas. Be jo yra valdy-ba, kurią sudaro: akt. Eglė Vilutienė, muz. P. Armonas, B. Faplėnienė, Gediminas Lapėnas ir dail. Vaitekūnas.

G. Lapėnas yra nuola-tinis programoms skrip-tų rašytojas, muz. Ar-monas rūpinasi muzikali-ne dalimi, dail. Vaitekū-nas prižiūri meninę sri-tį, o akt. E. Vilutienė pranešėja. Jie visidirba be atlyginimo, o paruoš-ti programą vienos se-kundės tikslumu kiekvie-nos savaitės bėgyje, tai nėra lengvas uždavinys. Malonu, kad chicagiečiai, kiek man teko pastebėti, tos programos nekant-riai laukia ir visus na-mų darbus metusi dažna šeima bėga stebėti "Lie-tuviai televizijoje". Pro-grama skiriama tikrai lietuviams, iš skelbimų be visuomenės aukų išsi-laikyti negali, tuo labiau, kad organizacijoms lei-džia skelbtis nemoka-mai. To pusvalandžio iš-silaikymui padeda ir me-no jėgos, už programos išpildymą neimdamos ho-noraro.

Rėmėjų skaičius didė-ja ir, jei pasiseks suda-ryti didesnį darbuotojų štabą, numatoma praill-ginti ligi valandos. Pro-gramos tikslumui ir tin-kamam lygiui išlaikyti sudaro problemą įvai-rios nenumatytos kliūtys pav., staigus susirgi-

Žiemos abstraktas...

Vyt. Maželio nuotrauka

Pokalbis apie gyvuosius ir mirusius

Lietuvių Fondo Val-dybos darbštųjų sekre-torių ir Vajaus Komite-to pirmininką A. Reklaitį radau giliai susi-mąsčiusį. Jis dėstė įvai-rius raštus, juos skai-tė kažką pažymėdamas kartotekose.

Lietuvių Fondo būsti-nė, tai tartum generali-to štabo požeminė raš-tinė. Į čia suplaukia vi-sos žinios ir iš čia ke-liauja prašymai, malda-vimai. Čia telkiasi jė-gos, kurioms rūpi lai-mėti milijoninį karą. Šiam mūšiu jau kelinti metai telkiami kariai-talkininkai ir aukotojai, milijoninio fondo nariai. Būstinėje nepaprasta tvarka, aiškiai prasiver-žia kariška drausmė. Pati aplinka maloni ir darbai sąlygos, nors ir požemyje, sakyčiau ge-ros, ramios. Tuo la-bai esąs patenkintas ir LF neatlaidusis karys A. Reklaitis.

-- Tai gal jau milijo-

ną baigiate sukalti? Fo-kalbį pradėdau su besišyp-sančiu Reklaičiu.

-- Svajonė, bet reali. Tvirtai to siekiame. Ar-tėjame į 50 metų mūsų Tėvynės Nepriklausomybės sukaktį. Ji sekančiais metais. Tai kames savo Tėvynei padovanoti? Milijonas, suauko-tas visų gyvųjų lietuvių, būtų mūsų ryžto ir vie-ningumo simbolis. Iš šio milijono palūkanų išlai-kytume tas institucijas, kurios saugo, ugdo lietu-vybės gyvastingumą ir paruošia ateinančias kar-tas lietuviškajai kultūrai, gimtajam žodžiui ir Tėvynės kovai išlaikyti.

-- Kas šiame kilnia-me darbe jautriausi?

-- Į Lietuvių Fondą atskuba idėjiniai lietu-viai. Fondą remia visų įsitikinimų ir pasaulėžiū-rų žmonės. Turtingi ir vargšai. Tikriau sakant, gyvieji mūsų tautos vai-kai.

-- O ar atsiranda abe-jingų?

-- Ne paslaptis, kad dalis, nors ir pajėgių, mūsų tautiečių lietuvi-bės išlaikymo idėjai yra mirę. Jie paskendo sa-vuose rūpesčiuose, o ne-retai ir patogaus gyveni-mo sukūriuose.

mas solisto, artisto, ku-riems neįmanoma taip greit surasti pakaitalą. Tam reikia didesnio bū-rio talkininkų.

Šie televizijos darbu-tojai turi nuosavą filma-vimo aparatą, bet labai stokoja garso aparatū-ros ir tai labai apsunki-na programų paruošimo lygį. Tokio aparato įsi-gijimas ir užima pirmą-ją visų rūpesčių vietą lie-tuviško televizijos pus-valandžio darbuotojams.

Aplamai, tenka tik džiaugtis kad vis atsi-randa iniciatorių, kurie ateina užpildyti lietuvių išeivijos kultūrinio gy-venimo užmirštas sritis. Būtų dar didesnis laimėjimas, kad šis lie-tuvių televizijos pusva-landis pajėgtų ne tik iš-silaikyti, bet ir pratęsti programą iki valandos.

rio nuotrauką. Susidomė-jau jo likimu.

-- Tai vienas iš daugelio daktarų tūkstanti-ninkų. Jo tūkstantinė Lie-tuvių Fondui labai ver-tinga. Klausyk, ką jis ra-šo: "Giliai tikiu, kad ne-likis nei vieno lietuviuo-ne-įsijungusio į Lietuvių Fondą, kuriems arti šir-dies kenčianti tėvynė Lie-tuva ir greita viltis ma-tyti ją laisvą, nusikračiu-sią raudonojo kraugerio jungą..."

Valandėlei įsiviešpa-tavo tylą. Baigęs skaity-ti A. Reklaitis man pa-davė F. Sukurio fotogra-fiją ir laišką... Aukštai-tis nuo Utenos, baigęs Vyt. Didž. Universitete medicinos mokslus 1932 m. Visą amžių praleidęs vienvietėje, bet nuošir-džiai dirbęs savajam krašte ir dabar, gyven-damas nuošaliai nuo Chi-cagos, Lincoln, Ill. visa-da prisimena lietuvišku-sius reikalus.

Suskambėjo telefonas. Kažkas kvietė LF igalio-tinį atvykti paimti nau-jos tūkstantinės... Apie šią paslaptį sekantį kar-tą. LF sekretorius grei-tai iškubėjo į gyvojo lie-tuvio namus.

Jurgis Janušaitis

Paleckis...

(Atkelta iš 1 psl.)

žemėse šiomet gauta daugiau kaip po 13 cen-terinių grūdų. Šimtui hek-tarų naudmenų pagamin-ta po 85 centnerius mė-sos ir po 305 centnerius pieno. Rajone pastarai-siais metais nusausinti nemaži pelkėtų žemių plotai, daug kur įren-gtos kultūrinės ganyklos. Tačiau jos neduoda tiek naudos, kiek tikėtasi. Mokslininkai turėtų pa-ruošti rekomendacijas, kaip kuo racionaliausiai naudoti kultūrinės ganyk-las...

Fatvirtinimo, kad, anot šių deputatų, Lie-tuvos žemdirbiams jau maždaug tik paukščių pieno betruksta, reikė-tų dar gerokai paieško-ti.

Bet, ką šios kalbos tikrai akivaizdžiai pa-tvirtina, yra tai, kad bolševikiniai "parlame-tarai" nusivokia apie da-lykus, kuriuos "svars-to", ne daugiau, kaip kur-mis apie saulę. O val-džios uzurpatoriams tiek iš jų ir reikia. Tik visam kraštui, tik tautai gėda ir pikta gir-dėti tokius neva "darbo žmonių reikalų svars-tymus". (ELTA)

HELP WANTED MALE

WANTED EXPERIENCED

CUTTER
GRINDER
MILL HAND-Exp.
of SPIRAL &
STRAIGHT
CUTTING TOOLS

58 hr. week, fringe benefits,
retirement & Blue Cross
paid.

SPIRAL CARBIDE
TOOL CO., INC.

12017 Levan Rd.
Livonia, Mich.

(4-6)

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4³/₄%

DIVIDEND CHECKS
MAILED QUARTERLY
ON INVESTMENT
SAVINGS
ACCOUNTS

5¹/₄%

LONG TERM
BONUS
SAVINGS
ACCOUNTS

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS • 60650
Phone 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed

PLAKATŲ KARAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

či ir partijos generalinį sekretorių Teng-Hsio-ping. Mao žmona Li-Čing-jun (Melsvasis de-besėlis) kaltino valsty-bės prezidentą, kuris dar neseniai buvo laikomas paties Mao įpėdiniu, spa-lio mėnesį padariusi ne-teisingą savo veiklos... kritiką.

Partijos biurokratai, perjiems patikimus rau-dongvardiečius sustipri-no plakatų karą prieš Lin Fiao, bet puolė ne jį asmeniškai, bet jo pro-pagandos šefą Tao Ču. Lin tačiau puolimą palaikė nukreiptu prieš jį pa-tį ir privertė partijos CK pavesti jo žinion visą po-liciją (išskyrus tik eismo), o raudongvardie-čius išpėjo priimti įsaky-mus tik iš patikimų as-menų.

Raudongvardiečių ži-nion buvo pavesta darbi-ninkų unijos, o į liaudies kariuomenę buvo įjungta Pekino opera, filharmo-nija ir baletas, kurių va-du paskirta Mao žmona.

Atrodo, kad visa "kul-tūrinė revoliucija" pak-eitė ligšiolinį veidą. Iki šiol revoliucija buvo, taip sakant, daugiau ar mažiau pačios "liaudies" išraiška, dabar ji jau pra-dėjo naudotis valstybės aparatu -- policijos -- pagalba. Frasidėjo suė-mimai.

Kas laimės? Pagal Ti-me, sovietai skaitosi su Lin Fiao pergale, tuo tarpu japonų stebėtojai galvoja, kad Mao ir tuo pačiu Lin pralaimi. Gi prancūzų Kinijos žinovas Pierre D'Arcourt išpėja visus suinteresuotus, kad abi kovojan-čios pusės yra 100% kinietiškos ir vis tiek, ku-ri jų laimės, Kinijos už sienų politika nepasi-keis.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

ŽMONES PATRAUKIA PROTINGA VEIKLA

Gyvenimiškai lietuvių veiklai jautri visa visuomenė. Nes gi žmonės linksta ten, kur yra tikroji ir tikslingoji veikla. Kur yra toji tikroji ir tikslingoji veikla, kuri organizacija ar kurie žmonės tą veiklą sukelia, jau yra klausimas, dėl kurio ginčijasi ne vien tik laikraščių bendradarbiai, bet ir mokslininkai. Tokiais atvejais bene geriausiarodykle yra visuomenės atsiliepimai.

Štai, imkim kad ir tokią organizaciją, kaip Balfas. Tos organizacijos "garsiakalbis" šiuo metu kiek aptilęs, bet užtai daug pasako ilgi tai organizacijai aukotojų sąrašai. Nes gi nereikia daug reklamos tos organizacijos atliekamam darbui.

Nemaža suma susispietė Lietuvių Fondan. Bet čia vistiek yra kur nors "šuo pakastas", nes to fondo "garsiakalbiai" nesiliauja būnyje į "lietuvio patriotinę sąžinę", na, ir, kas be ko, į jo kišenę. Palyginus įvairiems kitokiems reikalams išleistas sumas, tas milijonas galėjo jau būti einamoj sąskaitoj. Yra abejojančių ir nieks to neužginčys. Yra užsispyrusių, kurių neįtikins net ir Rochesterio Jorkus, bet ar kas atsižvelgė į tų "užsispyrėlių" motyvus? O jų yra, ir, svarbiausia, jų buvimą žino LF vadovai. Fasirodo, kad veikla veiklai nelygi, o kad visuomenė tą "taisyklę" žino, parodo visos veiklos rezultatai. Ir taip, lyg nenoromis, lyg nenorint nieko priekaištauti, tenka prieiti prie išvados, kad pati idėja ne visad yra traukos šaltiniu. Idėjai įgyvendinti ir visuomenei patraukti reikia ne vien gražių idėjų, audringų žodžių ar "mušimosi į krūtinę", bet tinkamos organizacijos ir sugebė-

jimų įsigyti visuomenės pasitikėjimą.

Veiksnių konferencija New Yorke, neatsižvelgiant į naujojo Vliko pirmininko Dr. J. Valiūno pareiškimus apie glaudesnių santykių su visuomene ieškojimo intencijas, Tėviškos Žiburių vedamajame (sausio 12 d.) nerado reikiamo ryšio su visuomene perspektyvų. Kalbant to vedamojo autoriaus (Fr. G.) žodžiais, toje konferencijoje "dalyvaus tik tai kviestiniai žmonės, kurie darbo nuotaikoje svarstys įvairias galimybes (50 m. sukaktį ruošiant, D.). Aišku tokie dalykai ir negali būti nutartami plačios publikos. Antra vertus, nėra gera, kai mūsų viršūnės vengia viešumos, neišleidžia spaudos atstovų arba varžo jų dalyvavimą. Tokiais atvejais informacijos patenka viešumon iš kelintų lūpų jau daugiau ar mažiau atmiestas. Kaikurie viršūnių konferencijų dalyviai, būdami kartu ir spaudos žmonės, nepaiso jokių suvaržymų ir viską paskleidžia viešumoje. Visuomenė lieka dezorientuota, o spauda, kuri laikosi oficialių pareidavimų, atsiduria nemaloniame padėtyje. Oficialūs pranešimai tokių pasitarimų būna paprastai labai suglausti, pilni bendrybių, ir visuomenė iš jų mažai ką sužino. Kartu su tuo mažėja visuomenės interesas didžiosioms dabarties mūsų problemoms. Taigi, svarbieji mūsų veiksmų pasitarimai turėtų rasti tiesioginį, pakankamai platų kelią į visuomenę, nes juk jos reikalaui yra svarstomi bei sprendžiami".

Visuomenė negali primti tik vieno įsakymo -- "duok". Duok Balfui, duok ALT, duok LF, duok ir duok ir duok. O čia ir

PASTABOS IR NUOMONĖS

Ar milijonas liks svajone?

Lietuvių Fondo idėja, išjudinusi lietuvišką visuomenę, rado gražų atgarsį. Palyginti per trumpą laiką jau suaukotta trečdalis milijono. Įžiebtas mūsų tautinei kultūrai kurstyti židinys, kuris palaikys mūsų tautinę gyvybę. Tačiau, kad ši idėja neužgestų, nepasiekusi daugelio tautiečių širdžių, reikės padėti dar daug pastangų. Ar ištėsėsime?

L.F.-do idėjinė pusė -- aprašyta, apkalbėta, išnagrinėta ir Railos žodžiais tarant, šita idėja "aplaistyta ir vėl nugręžta", bet nežiūrinto, ji mūsų tarpe turi būti gyva ir ne tik retkar-

glūdi daugelio veikėjų klaida. Užmiršta, kad ir jie priklauso tai pačiai visuomenei, kuri neatėjo tik šiandien -- iš dobilienos.

Mums rašo

KAS ARTIMESNIS ŠIRDŽIAI?

Sudarius naują Vliko valdybą Vienybė pasiskubino per visą pirmą puslapį idėti Sov. S-gos pastatytinio Vladimirovo fotografiją. Gi to paties numerio paskutiniame puslapyje patalpino naujojo Vliko pirmininko Dr. Valiūno ir jo šeimos nuotraukas.

Argi dabar dar kam būtų neaišku, kad Vienybės širdžiai yra artimesnis ir svarbesnis rusas - komunistas, negu Vliko pirmininkas ... kovojantis už Lietuvos išlaisvinimą. Toks Vliko pirmininko pažeminimas yra netik jo asmeniškai, bet ir visos patriotinės lietuvių visuomenės įžeidimas. Iš kitos pusės, visai nesuprantama kodėl Vliko pirmininkas leido savo nuotrauką idėti Vienybėje tuo būdu save ir visą Vliką taip nužeminant.

M. Razgaitis
Brooklyn, N.Y.

čiais, bet nuolatos prisimenama. Ji turi būti aktuali, reikalinga plačios visuomenės primimo bei pakurstymo. Ir gražiausios idėjos miršta, kai dėl jų nekojojama.

Jau ne kartą Amerikos lietuvis ištiesė ranką savo tautai gelbėti. Jis sielėjosi nepriklausomybės atstatymu, rinko auksą, siuntė pinigus, pirko Laisvės bonus, surinko milijoną parašų, šelpė karo belaisvius ir tremtinius, rūpinosi lietuvių išlaikymu, tebe gelbsti vargstantiems bolševikų vergijoje, vedė kovą už Lietuvos laisvę. Ši epinė kova už mūsų tautos išlikimą ir laisvę reikalinga naujų knygnešių ir tvirtų mūsų kultūros pozicijų. Ir vėl turime padaryti tautai didelį patarnavimą.

Jeigu anuomet Amerikos lietuvių sugebėjo Lietuvai keliantis iš griuvėsio sukelti ir pasiūsti arti 2-jų milijonų Laisvės paskolos bonų, sukurti po kelias ar net po keliolika lietuviškų parapijų didesnėse kolonijose, kas kainavo milijonus dolerių, kai jų atlyginimai buvo mažiau, bent keliolika kartų mažesni, negu mūsų šiandien ir dar, turint galvoj, kad tik labai retas, iš jų buvo pasiekęs aukštesnio mokslo, tai mums šiandien būtų tikra gėda nesulipdyti to milijono L.F.-dui.

Vienos kapinėse (Austrijoje) tebestovi karčiai nusivylusio karaliaus Juozapo 2-jo antkapis su įrašu: "Čia gulėli monarchas, kuris, kad ir geriausių norų, niekad neįvykdė jokio plano".

Mes turime daug gražių norų, idėjų, didelių planų. Ieškome vis naujų kelių, kuriuos nusmaigstome iš naujo bene kasmet gairėlėmis, besisielodami lietuvių išlaikymu ir prarastos laisvės tėvynėje atgavimu. Tik gaila, kad mūsų tie gražūs užsimojimai ir planai dažnai palieka tik popierių dėl pinigų stokos. Tačiau kai atsiranda didelis reikalas, atsiranda ir pinigų. Galime pasidžiaugti, kad eilė didelių užsimojimų paskutiniaisiais metais kaip Žygis į J. Tautas, Jaunimo Kongresas, Dainų šventė, Rezolucijos pravedimas Kongrese, Šiluvos koplyčia

buvo visuomenės gražiai paremti tiek pinigais, tiek darbais. Gražiai vertindamas vieną iš tokių paskutinių įvykių Dirvos vedamasis seniai (IX.31) taip rašė: "Drąsiai galime tvirtinti: duokite vėl ką nors naujo, didingo, ir vėl bus sudėti dešimtys tūkstančių dolerių.... Tikėkim, nebeto li laikas, kada didesnių įvykių sąmatos sieks šimtą ir daugiau tūkstančių, tik reikia gero tikslo".

Jeigu mes sugebame sukelti arti 100,000 dol., vienkartiniam įvykiui (J. Kongresas), tai be didelio vargo turėtume sudėti milijoną L.F.-duikuris tarnaus kartų kartoms.

Netrukus švėsime auksinę mūsų laisvės deklaracijos sukaktį. Ta proga siūloma uždėti paibaigtųjų vainiką L. F.-dui: surinkti milijoną. Tai graži mintis! Tikrai, ką gi didingesnio galėtume įrašyti į mūsų tautos istoriją ta ypatinga proga?

Favergtasis lietuvis jautriai seka mūsų žingsnius, džiaugiasi mūsų laimėjimais tiek politinėje, tiek kultūrinėje srityje. Su nerimu žvelgia į mus iš anapus ir deda daug vilčių į mus. Ar mes užsikišime ausis, kad negirdėtume jų skundo ir pasuksime keliu, vedančiu tik į savo asmeninę laimę, ar parodysime, kad mums rūpi tautos ateities ir Lietuvos laisvė?

Neseniai šiame laikraštyje nemažą erzelį sukėlė H. Žemelio pasiūlymas dėl fondų infliacijos. Kad tie fondai ir fondeliai yra, tai reikiška kad jie reikalingi. Tačiau daugumos jų nereikia, jei turėtume pilną L.F.-dą, kurio nuošimčių pakaktų visiems kultūriniais reikalams, ką rodo paduoti L.F.-dui prašymai 50-čiai tūkstančių dol. pereitais metais, kurių, deja, tik daili (10.000 dol.) fondas galėjo patenkinti. Aišku, visad atsiras ypatingų reikalų ir "maršų" tiek mūsų kultūrinėje, tiek politinėje veikloje, bet būtų išvengta nuolatinio elgetavimo.

Nežiūrint įvykių, kurie pareikalavo tūkstančių dol., L.F.-das nebuvo nustumtas į šalį. Vis au go ir didėjo. Nors paskutinis suvažiavimas įvyko tų įvykių šešėlyje, ta-

čiau tai buvo vienas iš didžiausių įvykių, kur 100,000 dol. buvo naujai įrašyta į L.F.-do knygas ir 10.000 dol. paskirta lietuvių išlaikymo reikalams.

Ko gi trūksta, kad kolonijose, ypač didesnėse vis tūpčiojama. Kur tos kliūtys? Neužtenka tik atsišaukimų ir paraginių atnešti k-tui aukas. Dažnai reikia jas išprašyti. Tik retai šimtinių pačios teateina. Ne vieną tautietį reikia atskirai įtikinti, paraginti, pakurstyti. Gražų pasisekimą parodė L.F.-do rengiami parengimai, pietūs ar vakarienės, kuriuos turėtų būti kviečiami centro v-bos atstovai. Vietos k-tai turėtų būti perrenkami, įtraukiant į juos naujas jėgas ir jaunimo atstovų. Turėkime vilties, kad nedaug mūsų tarpe liks abejingų L.F. idėjai.

Juozas Jurkus

PENKIOS MOTERYS ROMOS KURIJOJ

Popiežius Faulius paskyrė 5 moteris į R. Katalikų valdžią, tuo sudarydamas naują precedentą Bažnyčios istorijoje. Įsteigdamas 2 naujus postus Kurijoje, Popiežius pabrėžė reikalaū atkreipti didesnę dėmesį į civilių žmonių vaidmenį Bažnyčios reikaluose ir kovai su badu ir nepritekliais pasaulyje.

Aukščiausia pozicija atiteko panelei Goldie (australietei), kurios tėvai yra žydų kilmės. Ji paskirta sekretoriumi civilių reikalams. B. Ward (lady Jackson) paskirta į komisiją neturtingų kraštų paramai tirti. Olandė M. Klompe taip pat paskirta į tą komisiją, o kita to krašto moteris, M. Vendrik, pateko į civiliams reikalams tarybą. Į vieną iš tų institucijų patarėja paskirta Ispanijos Maria Del Pilar Bellosilla.

CIGAREČIŲ KENKSMINGUMAS

JAV Sveikatos departamentas paskelbė duomenis, kiek yra pakilęs mirtingumas rūkančiųjų tarpe. Dešimties metų bėgyje nuo chroniško bronchito ir emphyzemos mirtingumas pakilo 400%. 1964 m. nuo tų ligų mirė 3146 moterys ir 17.062 vyrai. Mirtingumas rūkančiųjų tarpe yra šešis kartus didesnis negu nerūkančiųjų. Gi asmenų, rūkančių virš 2 pakelius į dieną, mirtingumas didesnis 700%.

Mirtingumo rizika dėl visokių priežasčių yra 70% didesnė rūkantiesiems.

Emphyzema išsivystė į sekančią po širdies priepuolių pavojaus ligą.

PLANINGAS TAUPYMAS

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

SURASDAMI
DIRVAI NAUJĄ
SKAITYTOJĄ,
LAKRAŠTĮ
SUSTIPRINSITE

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

Naktis ir žvaigždės

Prieš 50 metų ar, kaip Lietuvoje, prieš 25 metus bolševikai buvo šiek tiek kitoki. Negalima sakyti, kad jie nebūtų ne truputį pasikeitę ar kad nebūtų įvykę jų charakterių jokių psichologinių permainų.

Anuomet prieš revoliuciją Rusijoje arba prieš "Lietuvos išlaisvinimą su raudonosios armijos pagalba" bolševikai partiečiai buvo kaip vilkai, staugiantieji iš miško: alkani, plėšrūs, žiaurūs, įsiute, fanatizmu liepsnojančios idealistai. Maždaug kaip dabar Kinijoje "raudonieji sargybinkai"... Podaugelio metų valdančioji "naujoji klasė" pasisotino, aptuko, pradėjo vertinti "kultūrą" ir ėmė labiau panašėti į naminius žunis, kurie mėgsta būti gerai pašerti ir palakinti. Šeiminingai paraginti, jie nebe staugia, bet loja, įsiute nebesiplėšo, bet tik šiaipjau kanda. Kai kada amtelį ir prieš savo poną.

Anais revoliucinės romantikos laikais geras komunistas turėjo būti pasirodęs nebijojęs arešto, kalėjimo, darbo stovyklos ir mirties. Kalėjimas jam buvo universitetas giliau savo profesijoje pasiruošti ir charakteriui užgrūdinti. Tik tie vadai buvo labiau gerbiami, turėjo pasitikėjimą ir didesnį autoritetą, kurie ilgiau išbuvo kalėjime ir ten nepalūžo. Kalėjimas buvo pirmutinis tikro revoliucininko išbandymas.

Tatai žinodamas, pvz., Justas Paleckis, kuris turėjo labai neįdomią smulkiai buržuazinę praeitį ir absoliučiai jokių nuopelnų, nujausdamas artėjančią bolševikų okupaciją ir norėdamas joje pasireikšti, žūbūt stengėsi ir viską darė, kad nors mėnesiui ar antram dar suspėtų patekti į priverčiamųjų darbų stovyklą, kad "fašistų" iš Kauno

bent būtų ištremtas. Tat jam pavyko, ir jis tuomet Dekanozovo buvo pripažintas tinkamu "užimti Smetonos vietą"...

Ta pati socialinės raidos dialektika, o gal likimo ironija anksčiau Rusijoje, o po 25 metų Lietuvoje ir kituose sovietų okupuose bei satelitiniuose kraštuose parodė, kad ir vėlaresčiai, kalėjimai, baudžiamosios stovyklos (kacetai), net beprotnamių institucijos tapo universitetais ir kovinio charakterio užgrūdinimo katilais bolševizmo priešininkams, laisvės kovotojams, visiems dėl bet kurių priežasčių nepatenkintiems raudonosios diktatūros ir bonzokratiškos santvarka.

Prileidžiu, kad mūsų daugeiui tokios mintys atrodys keistos, ar tik kažkoks romantiškas klaidėjimas. Kaip tai? Juk kalėjimai, trėmimai, darbo stovyklų vergija Sibire, kaip Alė Rūta savo "Žemės šauksmo" apysakoje mums rodo ir įrodo, yra tik - begalinis skausmas, žmogaus nykimas ir naikinimas, nevilnis ir mirtis!

Bet autentiški ir moką giliau išvelgti liudininkai sako ne tik tai. Jau prieš vienuolika metų "Santarvės" žurnale (1956 m. sausio mėn.) buvau rašęs apie plačiai nuskambėjusį vokiečių gydytojo Josef Scholmerio liudijimą. Jis kelis metus išbuvo Sibiro koncentracijos stovyklų sostinėje Vorkutoje, dalyvavo Vorkutos kalinių streike, po išsilaisvinimo grįžęs Vokietijoje parašė apie tai knygą ir 1955 m. Italijoje, Milano mieste vykusioje Kultūros Laisvės Kongreso tarptautinėje konferencijoje turėjo paskaitą, tema "Opozicija ir rezistencija Sovietų Rusijoje".

Dr. J. Scholmeris, tarp kitko, pareiškė: --

"Per daugiau negu 30 metų Kremliaus vestoji kova prieš nerusų tautų nepriklausomybinius reikalavimus nepajėgė sulaužyti jų išsilaisvinimo valios. Jau nuo seniau sovietai suprato, kad nepajėgs laimėti savo santvarkai ukrainiečių, lietuvių, latvių, estų, Kaukazo ir centrinės Azijos tautų. Smulkesnėms mažoms tautom taikoma paprasčiausia priemonė - genocidas (tautų žudytė)... Kas liečia ukrainiečius, paleičius ir kitas svarbesnes tautybes, sovietų valdžios pastangos pirmiausia siekia sunaikinti intelektualus (švietusiuosius, jos protinius vadus), kurie veik visi yra uždaryti koncentracijos stovyklose, o jų šeimoms išvežti į Sibirą ir centrinę Aziją. Bet toks žiaurus "apraminimas" nepajėgė užsmauti šių pavergtųjų tautų išsilaisvinimo valios. Jei pastaraisiais metais Ukrainos ir Baltijos valstybių partizanai turėjo labai sumažinti savo kovų apimtį, tai to nereikia priskirti jų rezistencinės valios sunykimui. Paprasčiausia priežastis yra ta, kad be Vakarų medžiaginės pagalbos partizaninis karas nebūtų įmanomas ilgai vesti"...

Scholmeris sovietiniame pagrindėje pastebėjo ir daugiau. Apie Rusijos pavergtųjų tautų išsilaisvinimo sąjūdžių elitą jis kalbėjo: --

"Intelektualinis koncentracijos stovyklų elitas gali apimti apie 300,000 asmenų, įgijusių aukštąjį išsilavinimą. Jie priklauso visoms sovietinės Sąjungos tautomis. Tas elitas atstovauja rezistencinį pajėgumą tokio masto, apie kokį vakariečiai

tik sunkiai tegali suvokti. Tai yra aukšto kultūrinio lygmens inteligentija, apimanti visokio amžiaus žmones, pradedant 1936-38 metų kruvinojo "valymo" išlikėliais ir baigiant Leningrado aukštesniųjų mokyklų septyniolikamečiais komjaunuoliais, kurie irgi "norėjo nuversti valdžią". Tiems visiems žmonėms stovyklos yra - Rezistencijos universitetas. Jų nusistatymas ne pasiduoti, bet priešingai, - jie pasiryžę toliau savo dvasioje lavintis. Jie keičiasi tarpusavyje patyrimais iš visų veikimo ir minties sričių ir įgyja pažymtiną politinį bei socialinį pažinimą...

Šioje geležinės uždangos pusėje dar nėra tokios organizacijos, kuri galėtų prilygti šioms intelektualų grupėms savo giliu tarptautinių problemų pažinimu ir savo valia laimėti laisvę - kovojant už ją" (Žr. "Tamsiausia prieš aušrą", 172-178 psl.).

O kokio pobūdžio ir įtamos antibolševikinė intelektualinė opozicija yra apėmusi ir pačią "didžiojo brolio", rusų, tautinę grupę, kurios atstovus matome dar didesnei jų paniekai uždarytus beprotnamiuose, rodo šiuo metu "Lietuvių Dienų" magazine spausdinamas Valerij Tarsis romanai "Palata Nr. 7". Be abejo, šio rašytojo davinys ir jo vaidmenį užsienyje reikia vertinti kiek atsargiau. Priešingai visai ligišiolinė Kremliaus praktikai, V. Tarsis sovietų valdžia geruoju išleido užsienin, tarsi norėdama parodyti, kad "bepročiai antikomunistai" jai nepavojingi.

Ir toks sovietinis "trikas" su tampa su šiuo metu Vakaruose vėl labai įsigalinčia kultūrbolševizmo propaganda bei daugelio mokslinių institucijų ir kai kurių didelių kraštų vyriausybų laikysenos prielaida, jog griežtas ir bekompromisinis antikomunizmas, jeigu dar ir nebūtų visiškai beprotybė, tai stovi kažkur labai netoli prie psichinių iškrypimų katalogo...

Jei Alė Rūta būtų surezgusi tik liūdnai ašaringą trumpą noveliuką apie mūsų sibirinių tremtinių bausių vargus, gal ir nebūtų reikalo čia kelti tokių gelžbetoninių problemų. Bet kai ji parašė gan stambią 300 puslapių apysaką, skirtą "prisiminti 25 metų lietuvių trėmimui į Sibirą", vadinasi, parodė gražų ir vertingą užmojų meniškai atvaizduoti šią mūsų tautai labai skaudžią, labai sudėtingą ir dar nesibaigiančią tragediją, - man rodos kalba turėtų būti kita. Tame užsimojime, deja, jai dar nepavyko nei rasti prasmės, nei duoti sintezę, nei apimti platesni rėmai, nei apčiuopti problemų gėlmę. O tai yra visa, kas, tarp kitko, gali priklausyti stambaus rašytojo misijai. Manau net, kad privalo, jeigu rašytojas turi savo kūrybos ilgalaikio reikšmingumo viziją.

Nors būtų ir daugiau, čia ten kinausi paminėti tik tris punktus.

Pirma, rašytoja vis sachariniškai ir melodramiškaitebe piešia tremtinių "nekalto" atvejį, o tai yra jų aukos prasmės menkinimas ir išjungimas iš bendrojo mūsų tautinės rezistencijos konteksto. Tikiu, kad istorija šimtatnksantinėje lietuvių tremtinių aukoje ras daugiau prasmės ir daugiau "kalto" kovoje prieš maskoliškai bolševikinę barbariją.

Antra, rašytoja vis nę truputį negalėjo atsiplėšti iš savo siaurų kaimiškos filosofijos rėmų. Su šia "artojų ir grtelininkų" skysta mistika jineišvengiamai apribojo savo apysakos fabulą, bet kokį sudėtingesnį ir sunkesnį meninės bei idėjinės problemos sprendimą.

O juk kaip tik labai didelę tremtinių dalį, jeigu ne pusę ar daugiau 1941 metais ir nuo 1944 metų sudarė daugiausia elitinė lietuvių visuomenė. Kas jie bu-

vo? Kūrėjai savanoriai, laisvės kovotojai, "banditai", šauliai, mokytojai, pažangiausi ūkininkai, miestų inteligentija, verslininkai, valstybės tarnautojai, karininkai, kunigai, inžinieriai, advokatai, agronomai, daktarai, operos solistai, rašytojai ir žurnalistai, profesoriai, ministrai, net arkivyskupai ir prezidentai...

O "Žemės šauksme" jų beveik nė vieno. Lyg nebuvę! Lyg gimtoji žemė ir jos laisvės jų nebūtų šaukusi.

Gi kaip tik su tos kilmės herojais, ne mažiau realiais ir teisėtais, ir daug ryškiau "kaltais" (ir tai yra mano trečias sunkiausias priekaišto punktas), rašytoja neišvengiamai būtų turėjusi prieiti prie tos tremties problemos, apie kurią savo knygoje rašė ir paskaitoje kalbėjo vorkutietis dr. J. Scholmeris. Daug šių didvyrių palūžo, dažnas klaidkiai ir nykiai žuvo kalėjimuose ir Sibiro konclageriuose, - bet ne kiekvienas ir ne viskas. Vistiek ten išliko ir tebeišlieka žmogiškoji didybė, tauri mintis neišstirpa, valia grūdinasi ir net stiprėja laimėti laisvę, kovojant už ją!

Niūrioje, tamsioje, beviltiškoje mirties ir kančių košmaro naktyje tai buvo ir bus skaidriai spindintį žvaigždę, lyg meteoras. Ir tai yra ne tuščios paguodos saldainis, ne pasaka vaikams, bet antroji gyva tikrovė ir kita teisybė, trunkanti irgi dvidešimt penkerius metus. Ją paminėti reikėjo gal labiau už visa kita.

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ!

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

PARAMA-

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Import. 5 Stars Greese Brand 5th — \$5.39
2. Glenmore Vodka 5th — \$2.98
3. Coeur de France Cordials 5th — \$2.98
4. Import. 3 Stars French Cognac 5th — \$4.75
5. May Wine — Import.
From German 5th — \$0.98

6. Krupnik — Honey punch 5th — \$3.69
7. Import. Scotch Whiskey 5th — \$3.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

ARTUR LUNDKVIST

AUTOMOBILIO KORIDA

ARTUR LUNDKVIST (g. 1906) šių dienų švedų žymiausias rašytojas, yra daug keliavęs po pasaulį ir išspausdino neįskaitant ir intelektualiai įdomių kelionių aprašymų. Suredagavo naujosios Europos literatūros istoriją (švedų kalboje), kurioje J. Lingis parašė straipsnį ir apie lietuvių literatūrą. Lundkvisto kūryba iš pradžių pasižymėjo primitivizmu, vitališku mašinų garbinimu, seksualine romantika, vėliau, surrealizmo įtakoje (Bretono ir Eluardo), ėmė linkti į pražūties vizijas, sapnų simboliką. Be poezijos rinkinių: Gloed (Žarijos) 1928, Naktet liv (Nuogas gyvenimas) 1929, Svart stad (Juodas miestas) 1930, Natten broar (Nakties tiltai) 1936, Korsvaeg (Kryžkelė) 1942, Fotspar i vattnet (Pėdsakai vandenyje) 1946, paruošė ir prozos rinkinį Malinga, kuris buvo išleistas 1952 m.

Erka ir Felia oriai ižengė į kambarį. Siverto motina buvo viena. Ji pažino juodu, ir jos veidas apsiniaukė. Erka nykščiu parodė į Siverto kambarį.

-- Namie?

Siverto motina -- ji sėdėjo prie stalo -- žiūrėjo į juos su neapykanta.

-- Ne, išėjęs! Ir vakare nebus!

Erka atleidžiai nusišypsojo.

-- Nesikarščiuok, senute! Mes viską žinom! Žinom, kad jis čia, balandėlis. Sėdi su mamyte, o senų draugų nė pažinti nenori!

-- Nėra jo namie, girdit?!

-- Girdim, kad meluoja. Galiu lažintis, kad

jis užsidaręs čia ir tūno kaip kiškutis!

-- Tokiems, kaip jūs, jo namie nėra ir niekad nebus, niekad! Išeikit! Va tuoj pareis vyras. Jis tik laikraščio išėjo!

-- Laikraščio, kurgi! O alinė juk čia pat! Iki šiol kalbėjo Erka, bet dabar įsikišo Felia.

-- Bakstelsi jam pirštu į pilvą -- ir užvers kepses!

-- Aš pašauksiu policiją, jei neišeis! Na! -- ji pakėlė balsą, jos lūpos virpėjo.

-- Tyliau, tyliau, mamule, -- pašaipiai tarė Erka. -- O kaipgi tu ją pašauksi? Telefono čia lyg ir nesimato, lango taip greit neatidarysi, o tarpdury -- mes stovim! Pamėgink pašaukti! O, beje, ar tu tikrai žinai, kad policija ateis? Atsimink, kad jie mus pažįsta, taip, taip, pažįsta Geležinio šutvę ir nelabai nori turėti su mumis reikalų! Aišku?

Nusprendęs, kad jau metas baigti šnekas, Erka davė ženklą Feliai, -- atseit, žiūrėk, kad nepaspruktų, o pats greitai priėjo prie durų ir stipriai jas pastūmė, taip stipriai, lyg būtų laukęs, kad jos bus užsklęstos.

Sivertas sėdėjo ant lovos, beviltiškai įsmeigęs akis į tolumas.

-- Sveikas, Sivertai! -- tarė Erka. -- Ko tu čia rūgsti tokį puikų šeštadienio vakar? O gal sargaliuoji?

-- Ko tau reikia? -- burbtelėjo Sivertas neatsigręždamas. -- Ko jūs prie manęs kimbat?

-- Einam! Geležinis nori pašnekėti su tavim.

-- Mums nėra apie ką šnekėti. Aš jau pasakiau: nebeoriu, ir viskas!

-- Pasakiau, pasakiau... Ir Geležinis tau pasakys!... Na, būk gerutis. Negi pamiršai, koks Geležinio būdas?

-- Neisiu! -- riktėlėjo Sivertas. -- Duokit man

ramybę, sakau jums!

-- Tai ką, tu bijai nusileisti žemyn ir pakalbėti? Geležinis nori išsiaiškinti, kaip čia atsitiko, ir daugiau nieko. Juk turi būti šutvėje kokia nors tvarka!

-- Nėra ko jam aiškintis!

-- Bet juk tu neketini visą gyvenimą namie tupėti! Jei dabar neisi -- paskui geriau visai gatvėje nesirodyk, Geležinis su tavim atsiskaitys!

-- Velnias, velnias griebtų jus visus! -- iškošė pro dantis Sivertas. Paskiau sukaupė drąsą, pakilo, stvėrė nuo kėdės geltoną striukę ir išėjo su Erka.

-- Tai vis dėlto eini! -- priekaištaudama tarė motina. -- Juk tu gi nenorėjai!

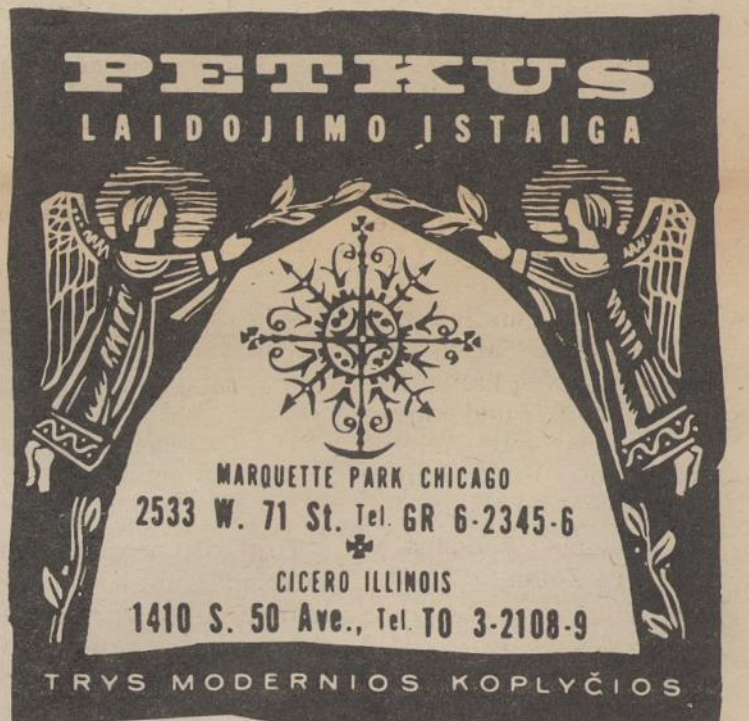
Sivertas atsakė, nepažvelgęs į ją:

-- Liaukis, mama, nesikišk! Aš tuoj grįšiu! Lik sveikutė, mamule! -- nusišepdamas atsisveikino Erka. -- Gali dabar skambinti į policiją, o mes tuo tarpu paglobosim tavo mažulėlį!

Gatvėje laukė automobilis -- didelis, visko matęs limuzinas. Felia sėdo prie vairo, Erka -- iš krašto: Sivertą juodu suspaudė vidury. Nė vienas neištarė nė žodžio. Sivertas jautėsi lyg belaisvis. Teks, vadinasi, atsakyti prieš Geležinį... Ką gi, to ir buvo galima tikėtis -- Geležinis nesigaili atsimetėlių. O gal jam tik Siri reikalinga?...

Miesto gatvėmis važiavo nelygiai -- stabdis... staigus posūkis... visu greičiu pirmyn... Už miesto jų laukė eilė automobilių, kuriuose sėdėjo vaikinai ir merginos. Sivertas niūriai linktelėjo, atsakydamas į ironišką Geležinio sveikinimą. Ir tuoj pat krūptelėjo, pamatęs, kad greta Geležinio, nusigręžusi į kitą pusę sėdi Siri.

(Bus daugiau)

DONELAIČIO 'METAİ' KETVIRTĄ KARTĄ VOKIŠKAI

Kristijonas Donelaitis (1714-1780) įėjo netik į mūsų literatūrą kaip klasikas, hegzametrinės poemos ir pasakėčių kūrėjas, mūsų kalbos grožio, mūsų tautos kūrybinio genijaus reiškėjas, bet ir kaip naujos literatūrinės srovės novatorius, realizmo pirmtakas pasaulinėje literatūron. Todėl mums, lietuviams, nėra ko ginčytis, kas pirmas Donelaitį iškėlė ir kas jį įvertino, kas ir į kokią kalbą jį išvertė, nes kiekvienas lietuvis, kuris šiek tiek nusimano apie literatūrą, pripažįsta ir didžiųjų, kad mūsų tauta taip anksti, dar XVIII amž. viduryje susilaukė tokio literatūrinio genijaus, kurio ir šiandien niekas dar nepralenkė. Taigi, nenuostabu, kad Donelaičio "Metai" yra išversti į daugybę svetimų kalbų: vokiečių, anglų, rusų, latvių, lenkų, čekų etc. Donelaičio kūryba yra susilaukusi artai 30 vertėjų dėmesio. Jų tarpe Pr. Brenderis "Lapės ir gandro česni" Nepriklausomybės laikais yra išvertęs lotyniškai.

Kažin, ar Donelaičio "Metai" būtų išvydę pasaulį ir susilaukę tokio garso, jei Liudvikas Rėza nebūtų išvertęs "Metų" į vokiečių kalbą ir 1818 m. jų išleidęs. Taigi, L. Rėza buvo pirmasis "Metų" leidėjas ir vertėjas į vokiečių kalbą, kurio dėka Donelaitis įėjo į lietuvių literatūrą, o vėliau ir į pasaulinę.

1966 m. susilaukėme jau ketvirtą "Metų" vertimo vokiečių kalba. Tai Hermannu Buddensiego vertimas, kurį išleido Wilhelmo Finko knygos leidykla Muenchene. Dr. Hermannas Buddensiegas yra žinomas šių dienų vokiečių vertėjas, kuris nuo 1956 m. leidžia "Mickiewicz - Blaetter" ir yra išvertęs Adomo Mickevičiaus "Foną Tada" į vokiečių kalbą.

Kaip atsirado šis ketvirtasis "Metų" vertimas, mums paaiškina pats vertėjas knygos paigoje. 1964 m. jis buvęs lenkų pakviestas į Krokuvą, kur įvyko Jogaivos įsteigto universiteto 600 m. sukaktuvės. Po to, jis grįždamas V. Vokietijon, užsukęs į sovietinį Berlyną, kur jis aplankęs baltistą prof. Falkenhahną. Ten jis susitikęs su sovietiniu lietuvių žurnalistu Leonu Stepanausku ir jo žmona Marlena. Šie trys jį ir sugundė išversti "Metus" ketvirtą kartą į vokiečių kalbą. Kadangi pats vertėjas, matyt, ne moka ar silpnai lietuviškai temoka, tai jam "Metų" vertimą vokiškai paruošė Eduardas Astramskas, gyvenęs Vilniuje, o H. Buddensiego vertimą patikrino Fritz Bajoras (Heidelberge) ir K. Korsakas (Vilniuje).

Be abejo, šis Buddensiego vertimas galėjo atsirasti ir kitoki būdu. Juk vertėjas gyvena netoli nuo lietuvių trem-

STEPAS VYKINTAS

tinių centro Vokietijoje ir galėjo su juo susirišti daug anksčiau, prieš K. Donelaičio sukaktuves. Jis būtų gavęs visokeriopos paramos nemažiau, kaip iš sovietinių lietuvių rašytojų. Deja, jis pasirinko kitą kelią, gal būtų pelningesnis, o gal ir po-

litiškai jam artimesnis...

Neatsižvelgdamas į šias "Metų" atsiradimo aplinkybes, pabandyčiau literatūriškai objektyviai vertinti Buddensiego vertimą.

Pirmiausia norėčiau patiekti patiems skaitytojams palyginti ir susidaryti nuomonę apie originalą ir vokiškus vertimus. Šit "Favasario linksmybių" pradžia:

*Jau saulėlė vėl atkrodama budino svietą
Ir, žiemos šaltos triūsus pargriaudama, juokė.
Šalčių pramonės su ledais sugaišti pagavo,
Ir putodams sniegs visur į nieką pavirto.*

Štai D. L. J. Rėzos vertimas 1818 m.:

*Wiederum wendet die Sonne den Lauf und wecket
[die Welt auf,
Spottet des Winters, des kalten, zerstörend was
[mühsam er baute.
Leicht mit dem Eise zerrinnet des Frostes Gebilde,
[das eitle.
Rings auflöset in Dunst zerfließend der
[schäumende Schnee sich.*

O šit ve G. H. F. Nesselmanno vert. 1869 m.:

*Wiederum hob sich die Sonne empor und weckte
[die Welt auf,
Höhnte die mühsamen Werke des Winters und
[warf sie in Trümmer.
Schon mit dem Eise begannen des Frostes Gebilde
[zu schwinden,
Und ringsum verwandelt' in Nichts der schaumige
[Schnee sich.*

O štai L. Passarges vert. 1894 m.:

*Wiederum stieg die Sonne herauf und weckte die
[Welt auf,
Lachte der Werke des kalten Winters und warf
[sie in Trümmer.
Leicht mit dem Eise zerrann, was der Frost
[phantastisch erbaute,
Und der schäumende Schnee verwandelte rings
[in ein nichts sich.*

Galop H. Buddensiego vert. 1966 m.:

*Schon stieg die Sonne wider zur Höhe und weckte
[die Welt auf,
Lachend, da sie vom Winter mühsam Geschaffnes
[vernichtet.
Denn es begann, was der Frost sich e rsann, samt
[dem Eis, zu zerrinnen,
Brüchig geworden, verwandelt der Schnee überall
[sich in Nichts jetzt.*

Tur būt, neapsiriksius tvirtindamas, kad geriausias vertėjas vargiai suris nuo 1956 m. leidžia "Mickiewicz - Blaetter" ir yra išvertęs Adomo Mickevičiaus "Foną Tada" į vokiečių kalbą. Kaip atsirado šis ketvirtasis "Metų" vertimas, mums paaiškina pats vertėjas knygos paigoje. 1964 m. jis buvęs lenkų pakviestas į Krokuvą, kur įvyko Jogaivos įsteigto universiteto 600 m. sukaktuvės. Po to, jis grįždamas V. Vokietijon, užsukęs į sovietinį Berlyną, kur jis aplankęs baltistą prof. Falkenhahną. Ten jis susitikęs su sovietiniu lietuvių žurnalistu Leonu Stepanausku ir jo žmona Marlena. Šie trys jį ir sugundė išversti "Metus" ketvirtą kartą į vokiečių kalbą. Kadangi pats vertėjas, matyt, ne moka ar silpnai lietuviškai temoka, tai jam "Metų" vertimą vokiškai paruošė Eduardas Astramskas, gyvenęs Vilniuje, o H. Buddensiego vertimą patikrino Fritz Bajoras (Heidelberge) ir K. Korsakas (Vilniuje).

Taigi, kritikui būtų sunku nustatyti, ar E. Astramskas naudojosi Nesselmanno ar Passaragės vertimais, o H. Buddensiegas Astramsko ar visų kitų trijų vertėjų tekstais.

Nėra abejonės, kad H. Buddensiego "Metų" vertimas yra daug poetiškesnis, vaizdingesnis ir tobulesnis negu senieji vertimai. Suprantama, kad per 70 m. kiekviena kalisraži ir kitoki būdu. Kaip būdingą pavyzdį galio nurodyti šią H. Bud-

densiego išverstą eilutę: Keiner je lamentierte ueber zu kaergliche Nah rung. Fassargė tai yra išvertęs daug paprasčiau: Aber kein einziger klagte ob kaerglicher Speise und Nahrung. Tokių intelektualinių moderninių kalbos išmonių užtinkame ir daugiau H.

Kristijonas Donelaitis. DIE JAHRESZEITEN. Wilhelm Fink Verlag. Nachdichtung von Hermann Buddensieg. MCMLXVI. 156 psl. Kaina — 19.80 DM. ELTA — Presdienst gaunama už 15 DM. Adr.: 8 München 13, Hessestr. 50-52 (b. Biblos).

DIRVA

1967 METAMS
TIKTAI \$10

Tiems, kurie Dirvos dar neprenumeruoja

Šis pasiūlymas galioja tik iki 1967 m. SAUSIO 31 d. arba: nauja prenumerata už \$10 bus priimama iki 1967 m. sausio 31 d.

Šį lapelį galima panaudoti užsisakant DIRVĄ 1967 METAMS ir atsiunčiant tik \$10, jeigu NAUJAS skaitytojas, arba išrašyti savo draugui ar giminei dovaną už \$10, jeigu jie Dirvos neprenumeruoja.

(Dirva eina tris kartus savaitėje, pilna prenumerata metams \$11.)

Panaudokite apacioje esančią atkarpą, išpildydami aiškiai, ir su \$10 skubiai siųskite Dirvai.

DIRVA 6907 Superior Avenue Cleveland, Ohio 44103

NAUJAS DIRVOS PRENUMERATORIUS

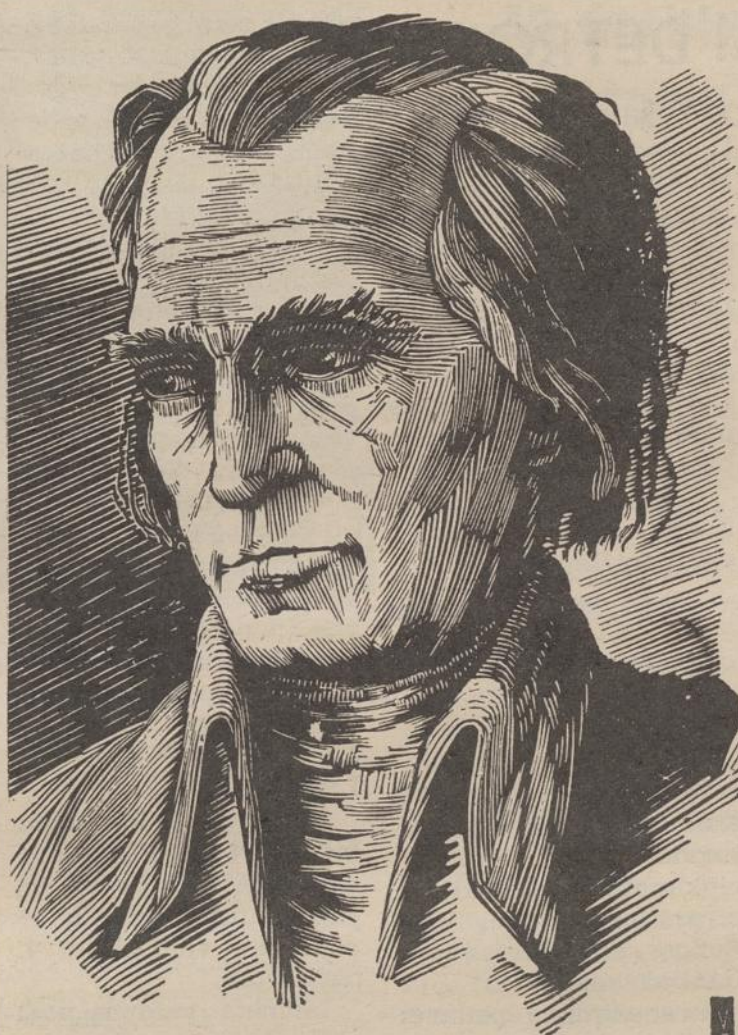
DIRVOS ADMINISTRACIJAI, Cleveland, Ohio

Siunčiu \$10 ir prašau siuntinėti Dirvą šiuo adresu:

Pavardė, vardas

Adresas

Miestas Valst. Zip

Kristijonas Donelaitis

V. Jurkūno raižinys

Buddensiego žodyne, pvz.: Visage, banquet-tieren etc. Gal šie žodžiai ir turtina vokiečių kalbą, bet, ar jie tinkami "Metų" stiliui, kitas klausimas.

Kalbiniu požiūriu H. Buddensiego "Metų" vertimas yra gausiai žoddingas. Šit, Donelaičio mėgstamas "drimelis" H. Buddensiego yra išverstas Daemlak, Simplel, Ruepel, Toelpel ir kit. žodžiais.

Vertėjas knygos paigoje yra paskelbęs ilgoją studiją apie K. Donelaitį ir jo kūrybą.

Knygos aplanke yra paskelbta keletas reklaminių panegyrikų. Gana juokingai mums skamba K. Korsako titulai: akademikas, profesorius... Mūsų žiniomis, K. Korsakas nėra baigęs nei gimnazijos, nei universiteto. Gal būt L. Komunistų partija jam išdavė ne tik partijos knygutę, bet ir universiteto baigimo pažymėjimą...

Naujieji vokiečių kalba "Metai" yra papuošti V.K. Jonyno, V. Jurkūno iliustracijomis ir dail. E. Vargo K. Donelaičio portretu. Ypatin-gai vertingos yra V.K.

Jonyno iliustracijos. Jos yra sukurtos su didžiausiu įsigiliniu ir įsijautimu į Donelaičio gamtą, žmones, jų psichologiją. Ypatin-gai jos vertingos savo tobula kompozicija, kuo negali visai lygintis V. Jurkūnas.

Vertimo darbą H. Buddensiegas paskyrė Lietuvos ūkininkams, nes iš jų jis sulaukęs per IPas. karą paramos. Šiandien Lietuvos ūkininkai yra Donelaičio būrų būklėje ir jiems tikrai reikalinga moralinė pagalba. Tačiau ne tik jiems, bet ir visiems Lietuvos žmonėms šiandien reikalinga Donelaičio "Metų" moralinio sustiprinimo dvasia.

POLYMNIA CHORO KONCERTAS

Komp. Jer. Kačinskas jau ilgesnį laiką yra Melrose simfoninio orkestro dirigentas. Greta šio darbo jau pora metų, kai jis yra ir Polymnia choro dirigentas. Tai amerikiečių choras, dirbęs Bostone jau keliolika metų ir žinomas kaip iškilaus chorinio dainavimo vietas.

Sausio 8 d., 3 val. 30 min. po pietų, šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje Polymnia choras, diriguojamas komp. J. Kačinsko surengė Kalėdų koncertą. Programą sudarė D. Buxtehude's kantata Rejoice, beloved Christians, R. Donovan aranžuota čeko-slovakų kalėdinė giesmė I'll go to Bethlehem, F.A. Yon'o Geriu Bambino, B. Britten'o A himn to the Virgin, A. Parker'io harmonizuota prancūzų kalėdinė giesmė, M. Leontovičiaus ukrainiečių kalėdinė giesmė Carol of the Bells, A. Bruckner'io Te Gloriosus ir G. T. Haendel'io garsusis Aleliuja. Pabaigoj, prisijungus prie choro bažnyčioj esantiems klausytojams, buvo pagiedotos trys amerikiečių kalėdinės giesmės ir dvi lietuviškos -- Svei-

kas, Jėzau Gimusis ir Gul šiandieną.

Polymnia yra beveik profesinio lygio choras. Puikūs sopranai, kiek tamsesni altai, geri tenorai, dailūs, nors ir negalingi, bosai. Balsai išlyginti, muzikinė kalba aiški ir gryna. Firmą sykį tą chorą girdėjau, bet neabejotina, kad komp. Jer. Kačinskas, tos jautrios sąžinės muzikas, ir su šiuo choru yranemazai padirbėjęs. Jo diriguojamas koncertas paliko tikrai malonų įspūdį.

Naujasis šv. Petro parapijos klebonas kun. Bartašiūnas už koncerto surengimą dėkojo komp. J. Kačinskui, o taip pat ir Polymnia chorui. Beje, vargonais jautriai pritarė Vytenis M. Vasyliūnas.

Šv. Petro parapijos choras giesmininkus ir svečius po koncerto bažnyčios salėj gražiai pavaišino.

Smagu, kai savi meninkai taip gražiai reiškiasi amerikiečių tarpe. Tik, liūdna, kad lietuvių chorai regimai pradeda irti ir nykti. (t.st.)

HELP WANTED MALE

IMMEDIATE OPENINGS FOR EXPERIENCED PLANER TYPE MILL OPERATORS VERTICAL & HORIZONTAL MILLING MACHINE OPERATORS ENGINE LATHE OPERATORS EXTERNAL CYLINDER GRINDERS INTERNAL GRINDERS AUTO TURRET LATHE OPERATORS SMALL TURRET LATHE OPERATORS AUTO PROFILE MILL OPERATORS ALL SHIFTS.

All applicants must be high school graduates or have 5 years experience. Must be able to do own set-up, read prints and have own tools. Permanent work for qualified men. Fringe benefits & top salary. Night differential plus bonus.

Apply or write to Personnel Department

THE MIEHLE CO.
DIV. OF MIEHLE
GOSS-DEXTER INC.
2011 W. Hastings
Chicago, Ill.

An Equal Opportunity Employer (140-14)

MODEL MAKER

for industrial design firm. Located in Warren, Mich. Should be experienced in milling machine and lathe work. For appt. call 313 - 539-2280. (4-8)

LABORATORY TECHNICIANS

The research dept. of a rapidly growing Chemical Co. requires the services of several laboratory technicians to do experimental work on rubber, lacquer & ink.

Preference will be given to applicants that have completed 1-3 yrs. of college science or have industrial laboratory experience. These positions provide an opportunity for continuing education.

Preliminary interviews by telephone are: 609-452-9240

Ask for Mr. Klos

Columbian Carbon Co.
Plainsboro Rd., near U.S. 1
Princeton, N.J.
An Equal Opportunity Employer

(2-8)

HELP WANTED FEMALE

RNS AND LPNS—Openings on all shifts and services, including Intensive Care Unit. Top salaries, fringe benefits, generous week-day shift bonus, plus additional premium for week-ends and holidays. Nurses home on grounds. Hospital is modern, accredited 130 bed institution located in Mt. Pleasant, Home of Central Michigan University. Call collect or write: Director of Nursing Services, Central Michigan Community Hospital, Mt. Pleasant, Michigan. Phone 773-7941. Area Code 517. (2-11)

NAUJI METAI DETROITE

Ir šiemet jauni ir vyresni lietuviai iš visų Detroito pakraščių ir tolimų priemiesčių telkėsi į Lietuvį Namus.

Šeimnininkai buvo vaishingi. Sofijos Dryžienės bendrovės paruošti valgiai jaudino gomurį (kol kas niekas šios valgių gamintojos Detroito nė nebando nukonkuruoti!).

Vidurnakčiui artėjant, baliaus vadovo Justo Pusdešrio paprašyti prie mikrofono prabilo šio namo šeimnininkai: Lietuvos Namų D-jos pirm. inž. Jonas Gaižutis, o po jo -- Dariaus ir Girėno klubo pirm. Albinas Bliūdžius. Pavyzdingu kalbos trumpumu ir geru, šiam atvejui tinkamu turiniu pasveikino 300 svečių su Naujais 1967 metais ir palinkėjo daug laimės, sveikatos.

Lygiai 12 valanda. Baliaus vadovas Justas Pusdešris pakeltų balsu, sušuko: -- Himnas! -- Visi kaip vienas, galingai užtraukė, skambiu, didingu širdį jaudinančiu, unisonu: "Lietuva tėvyne mūsų, tu didvyrių žemė"... Bet... man buvo liūdna ir graudu. Juk turime gerą gyvenimą... Kodėl? Žmonės džiaugėsi tokiu šauniu Naujų Metų sutikimu. Gyvename turtin goje Amerikoje. Esame viskuo pertekę. Giedojome, iškilmingai, didingai, buvome kupini orumo.

Bet... nepraskambėjo mum, vyresnei kartai, įprasti Vytauto Didžiojo bokšto varpai, o ypač Laisvės Varpas prie Nepriklausomybės paminklo, -- prie Nežinomojo kareivio kapo.

Ir aukštė ūgio gen. Vladas Nagevičius neatėjo ir nepasveikino mūsų. Jis netarė mum atmintinų žodžių: "kurie neturiu kur sutikti Naujų Metų ... visad ateinate čia". Nes ir šis ilsisi amžinybėje šioje laisvoje Amerikoje, Clevelando žemėje.

Detroito lietuviai kasmet lietuviškoje draugėje sutinka Naujus Metus Lietuvos Namuose. Mes čia sukūrėme, arba bent bandome atkurti, svetimoje aplinkoje, mažą, bet savą Lietuvą. Gal tai iliuzija? Bet graži, lietuviška ir taip artima kiekvieno lietuvių širdžiai.

Salė buvo išpušta Edv. Vasiliausko ir Justo Pusdešrio -- aišku, ir kitiems prisidėjus. Orkestras be paliovos groja. Šoka jauni, šoka vyresni ir net seni.

Sunku pramatyti ko sulauksime 1967 metais.

FOUNDRY
SAND BLAST
SNAG GRINDERS &
CHIPPERS
Experienced only. Apply
NORTHERN CAST ALLOYS,
INC.
23801 Hoover Rd.
Warren, Mich.

(4-13)

FIREMAN WATERTENDERS

Immed & future employment on
steam research vessel. US Coast
Guard document with endorse-
ment req. Phone collect Port
Captain. Woods Hole, Mass.,
617 — 548-1460.

An Equal Opportunity Employer
(3-6)

Kad galėtume prisiskauti Dikenso Kalėdų ir Naujų Metų dvasias, gal jos išpranašautų lietuvių tautos -- Lietuvos ateitį. Gal tos dvasios pakeltų tą bolševikų užvožtą laisvos Lietuvos dangtį ir gal mes pamatytume, kuo virsim kitais metais mes ir mūsų pavergtieji broliai ir sesės.

O dabar, ačiū Lietuviių Namų darbuotojams už suteiktą iliuziją.

VI. Mingėla

ŽURNALISTŲ SUSIRINKIMAS

Sausio 8 d. Lietuvos namuose įvyko Detroito žurnalistų metinis susirinkimas. Susirinkimui pirmininkavo inž. Vyt. Kutkus, sekretoriavo St. Garliauskas.

Pranešimus padarė: M. Sims, V. Selenis ir V. Mingėla. 1966 m. detroitiečiai žurnalistai pasižymėjo našia veikla spaudoje. Daugumas rašė iš Detroito lietuvių kultūrinio gyvenimo reportažus, korespondencijas, biografinius ir publicistinius straipsnius, vaidinimų, koncertų, parodų

aprašymus, pasikalbėjimus su žymiais asmenimis ir lietuviškų organizacijų atstovais -- vadovais. Negana to, balandžio 24 d. suruošė sėkmingą smuikininkės Eleonos Kuprevičiūtės koncertą. Taip pat buvo suruoštas kuklus, tačiau orumo kupinas, akademinis, raš. Vyt. Alanto pagerbimas, Dirvos novelės konkurso laimėjimo proga.

Išskelbtas gražus ir gilų pavyzdį rodąs Detroito žurnalistų lietuviybės rėmimo ir kultūros puoselėjimo motas, būtent: iš savo menų išteklį paskirta 100 dol. Lietuvos Fondui ir 100 dol. išteikta Detroito Lietuvos Namų D-jai.

Kontrolės k-jos pirm. inž. Vyt. Kutkus perskaitė pajamų -- išlaidų patikrinimo aktą. Susirinkimas vienbalsiai jį patvirtino.

Išrinkta valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. Vladas Mingėla, vicepirm. VI. Selenis, sekr. Alf. Nakas ir ižd. Alf. Žiedas.

Kontrolės komisija pasiskirstė pareigomis: pirm. inž. Vyt. Kutkus, sekr. Ant. Grinius, narys P. Januška.

(vs)

Kudirkos mokyklos pobūvis

V. Kudirkos mokykla Kalėdų eglutės pobūviu rengė 1966 m. gruodžio 17 d. Lietuvos Namuose. Salės vidury buvo pastatyta daili, didžiulė eglė, išsišpuošusi šimtais blizgučių. Scenoje -- būtinai dekoracijos ir... pusšimtis mažų aktorių. Pagrindinė pobūvio atrakcija buvo kalėdinis veikalėlis "Grigo ratai", kurį mok. Danutė Jankuvienė paruošė pagal Jurgio Jankaus pasaką. Keleivių vaidino Saulius Jankauskas, Gri-ga -- Viktoras Nakas, šeimnininkė -- Alma Abariutė, ūkininką -- Jonas Dunčia, sūnų -- Linas Gobis, dukteris -- Kristina Jankutė ir Ramona Pikūnaitė, pasakotojas -- Ramunė Rūkštelytė ir Alda Smalinskaitė. Režisierėi talkino mok. Elena Butkūnienė, o dekoracijas piešė Mykolas Abarius ir Viktoras Veselka. Ypatingai publiką žavėjo pastarojo arklys ir vežimas.

Į "Grigo ratus" buvo įpinti ir kitų talentingų mokinukų pasirodymai: tautiniai šokiai, deklamacijos, dainavimas, pasirodymai su muzikiniiais instrumentais. Po tautinių šokių sušoko dvi grupės: viena mišri, žemesnių skyrių mokinukų 7 poros, o kita -- vien vyresnių klasių 16 mergaičių. Gražiai pašoko ir tie mažiukai, bet jau mergelės "Šustą" sušuto tai visai virtuoziškai. Šokti visus išmokė mok. Rimgailė Zotovienė, akordeonu talkinama Algirdo Pesio. Gi dainoms vadovavo mok. Kazys Kizlauskas. Bendrai, visas tas vaikais perpildytas "Grigo ratų" pastatymas padarė labai gerą įspūdį ir susilaukė užpelnytų katučių. Jeigu panašių vaikų pasirodymų per me-

tus suruoštume bent keturis ar penkis, tai lietuvių kalbos žinojimas ir jos vartojimas mažųjų tarpe labai pakiltų.

Programą pradedant, tėvų k-to pirmininkas Kęstutis Černis trumpai prabilo į margą publiką. Keliais žodžiais prisiminęs Lietuvoje švėstas Kalėdas, mažuosius ragino nepamiršti tėvelių kalbos. Ta pačia proga jis padėkojo ir pagrindiniams pobūvio rėmėjams, kurių dėka mokyklos išlaikymui liks šiek tiek pelno. Favardėmis buvo įminti: prekyb. Valerijonas Vizgirda, žemiamav savikainos paruošęs pusantrą šimto maišiukų saldumynų -- Kalėdų senelio dovanėlių ir dar mokyklos išlaikymui čia čia paaukojęs 50 dol.; Alfonsas Končius, kalėdinių medelių augintojas, paaukojęs gražiausią, didžiausią eglę; Lietuviių namams dėkojo už nemokamai suteiktas patalpas ir Dariaus -- Girėno klubui -- už mokinukų apdovanojimą vaisvandeniais bei džiovintomis bulvėmis.

Nors mokinukų ir priešmokyklinio amžiaus jaunimo prisirinko apie pustrėčio šimto, suaugusiųjų buvo mažoka -- tik truputį per šimtą. Ne vienas priekaištavo, kad ankstyvas šeštadienio pavakarys tokiam pobūviui nėra tinkamas, nes daugelis vyrų dirbo viršvalandžius. Jeigu ne materialinė pusė, tokia jautri mokyklos egzistencijai, nebuvusių vyrų per daug nepasigestume. Mažieji vaidino, mažieji salėje plojo ir triukšmą kėlė, mažieji vėliau Kalėdų senelį aplink eglę šokdami linksmino.

(na)

Susirūpinkime augančiu jaunimu

Lietuviško jaunimo ateities klausimas kečia didelio susirūpinimo. Kai gyvenome Tėvynėje, tėvams buvo vienas rūpestis -- suteikti galimybę vaikams pasiruošti gyvenimui. Lietuvoj negrė-

sė pavojai nutausti ir užmiršti gimtąją kalbą.

Bet visai kitose sąlygose ir aplinkybėse bręsta lietuviškasis jaunimas išeivijoje. Čia jis susiduria su svetima aplinka, svetima mokykla, svetima spauda, kas mūsų mokykliniam jaunimui daro nepaprastai žymios įtakos. Jie lanko svetimą mokyklą, bendrauja su to paties amžiaus svetima kalba kalbančiais vaikais. Svetima kalba, svetimi papročiai braute braunasi jauniausiu atžalon. Jaunimas, neturįs tvirtesnių saitų su gimtine, žymiai lengviau suauga su ta aplinka, kurioje gyvena.

Tėvams, kurie nenori kad jų vaikai nutoltų nuo lietuviškumo, reikia visu rimtumu susirūpinti. Tokiose sąlygose gyvenant vaikai gali būti auklėjami lietuviškoj dvasioj tik pačių tėvų. Vadinasi, vaikų auklėjimu ir lietuvišku mokymu turi persiimti ir susirūpinti tėvai. Jei tėvai ir neturi pasiruošimo mokyto darbui, vis vien turi surasti laiko pamokyti savo vaikus gimtosios kalbos. Ir jei į juos bus nuolat kalbama apie savo gimtąjį kraštą, tai jau daug bus padaryta ir atsiekta. Svarbiausia tėvų pareiga, tai išmokyti savo vaikus lietuviškai kalbėti ir galvoti, kad jie užaugę nesigėdintų save lietuviškai kalbėti.

Ramos šviesoje pasirodė 22 vaidintojai, kurie savo vaidmenis atliko parodydami puikią diktaciją ir intonaciją. Visi kalbėjo natūraliai, išsijausdami, nesukubdami ir gestikuliuodami, lyg seni ir patyrę aktoriai. Nors visi buvo gana geri, bet labiausiai išryškėjo Vida Skiotytė karalaitės vaidmenį, Ramunė Mikulionytė Mikutienės vaidmenį, Taura Zrankaitė Rožytės vaidmenį, Darius Mičiūnas Pauliuko vaidmenį, Vytautas Kaunelis Greitūčio vaidmenį, Donatas Bitlieris Žiupsnelio vaidmenį ir Birutė Kutkutė šmėklos vaidmenį.

Pirmas ir trečias pasakos veiksmas plėtojosi sklandžiai, intriguojančiai ir patraukliai, o antrasis vykęs Kalėdų karalaitės pilies menėje, žiūrovus tiesiog žavėjo. Skoningos dekoracijos, puošnus karalaitės sostas, santūri jos pačios laikysena, atvedus nusikaltėlių, švelniai skambančios dainelės, žavus snieguolių šokis, originalus ir išpūdingas teismas sukūrė darnią ir harmoningą visumą ir paliko neišdildomą įspūdį.

Sakoma, kad niekas savime nepasidaro. Savime nepasidarė nė šis palikęs labai malonų įspūdį, mūsų atžalyno spektaklis. Visa tai pareikalavo daug energijos, sumanumo ir kantrybės iš režisieriaus mok. P. Zrankos, jo pavaduotojos mok. S. Kaunelienės ir iš snieguolių šokių mokyto. A. Milmantienės. Grimo ir šviesomis rūpinosi akt. J. Pusdešris, o vaidinusių kostiumais -- patys tėvai. Daug energijos ir sumanumo parodė tėvų komitetas, tvarkydamas visus su parengimu susijusius ūkio reikalus, o komitetui mieliai talkininkavo ir visi tėvai. Vieningas ir sutartinas darbas davė ir šaunius rezultatus: gauta 550 dol. gryno pelno.

K. Jurgutis

lygi, sunkumų ir nebe-dami nuovargio, ras laiko savo vaikus pamokyti lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos ir savais sugebėjimais priešprie jų ir idiegs jiems tėvynės meilę bei prisirišimą prie visa to, kas lie-

tuviška. O kad tas planingai būtų vykdoma, tai būtinai tėvai turi įsigyti V. Čižiūno knygą "Tautinis auklėjimas šeimoje", kurioje vaizdžiai nurodoma kaip turi būti auklėjami vaikai lietuviškoje šeimoje.

Išeivijoje gyvenimo sąlygos ryškiai nusako, kad tėvų mokykla turi atlikti lietuviškos mokyklos uždavinius. Kur yra šeštadieninė mokykla, ten tėvų pareiga tokią mokyklą remti, t.y. ne tik savo vaikus įmokyti, bet ir prisidėti prie pačios mokyklos išlaikymo. O kur nėra tokios mokyklos, ten lietuviško auklėjimo uždavinius turi atlikti patys tėvai.

J. Miškinis

TAI JAUNIMAS!

Antraštė skamba, lyg būtų kalbama apie visą jaunimą. Ne, ne apie visą, tik apie jo dalelę, kuri skaičiais pakankamai didelė. Kaip rašo Los Angeles Times, jaunimą ėmė tvarkyti ir policinėmis priemonėmis. Dalis jaunimo (iki 18 metų amžiaus, vadinamo teenagers) ištraukė į narkotikų vartojimą. Pav., marijuanos, seconal, benzedrine ir kitų, ypačingai esą pavojingai pastarieji dveji.

Fatiektieji laikraštyje duomenys rodo, kad narkotikų vartojimas ne mažėja, o didėja. Tad pradėta minėti nar kotikų naudotojus gaudyti. 1965 metais tokių jaunuolių suimta 1274. Iš jų 1000 berniukų ir 274 mergaitės. Po apklausinėjimų, dalį jų policija paleido, o 739 paliko arešte, itraukė į narkotikų jaunuolių sąrašą ir perdavė teismui, kad šis peržiūrėjęs bylą pasiųstų į jaunuolių darbo patalpas namus. Gi 1966 metais tokių jaunuolių skaičius pašoko iki 1600. Apklausinėjant areštuotuosius, išaiškėja pardavimo vietas ir patys "biznieriiai" suaugusieji, kurių skaičius areštuotais pasiekė 148.

Tai oficialioji dalis. O kiek tokių jaunuolių neišaiškinta? Žmonės mano, kad tokių skaičius gali būti 2 ar 3 kartus didesnis. Marijuaną jau pasigardžiudami vartoją dalis moksleivių.

Apie narkotikų vartotojų kiekius visuomenė sprendžia iš jų naktinių darbų. Toki vaikėzai ne tik triukšmauja iki vidurnaktį ir vėliau bet pridaro ir "pokštų": užkabina praevius ir važiuojančius, neretai juos apšaudydami; gadina ir daužo automobilius.

Anot Vojcickio, tokia yra angelų miesto dangangės tikrovė.

K. Jurandė

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Reikalingi virš 100 naujų policijos tarnautojų. Jų verbavimas vyksta visu intensyvumu, kaip lygiai vyksta kova dėl policijos algų pakėlimo.

Miesto policijos departamento viešųjų reikalų tvarkytojas ltn. Edwin Nagorski skelbia, kad jaunuoliai,

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL

Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINI ATLYGINIMA IR VISUS PRIEDUS.

Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL
341-1700

for an interview convenient
for you.

An Equal Opportunity Employer

SHEET METAL

Heli-arc Welders, exp. Material handlers. Shipping and receiving men. Fabricating helpers. Assemblers.

Crescent Metal Products

12711 Taft Ave. Off Eddy Rd.
Cleveland, Ohio

(3-6)

POLIRUOTOJAI

Prityrę vario vamzdžio reikmenims.

AMERICAN BRASS MFG. CO.

5000 Superior Ave.
Cleveland, Ohio
Phone: 431-6565

(2-8)

F E M A L E

SIUVĖJOS

Elektrinėmis siuvaldomomis mašinomis.

Akordinis darbas.

M. I. HUEBSCHMAN CORP.

1239 West 9th St.
Cleveland, Ohio

(9)

nuo 21 iki 28 metų amžiaus, gali kreiptis tarnybai policijoje. Reikalaujamas High School diplomas ar G. E. D. sertifikatas. Aplikantai privalo turėti 67" ūgio ir sverti ne mažiau 140 svarų.

Neturį gimnazijos (High School) diplomo, bet norį išlaikyti t. v. General Educational Development Test, privalo lankyti vakarinius kursus John Hay (2075 E. 107 St.) ar West Tech Evening School (2201 West 93rd St.).

Policijos tarnyboje pradinis atlyginimas yra 6.078 dol. metams (duodama uniforma ir kt. priedai). Atlyginimas siekia 7.104 dol. metams, išstarnavus 2 metus. Dabar reikalaujama tą atlyginimą žymiai pakelti.

Norintieji stoti policijos tarnybon, privalo įteikti aplikacijas iki sausio 25 d., City Hall, Room 335.

Dėl smulkesnių informacijų reikia kreiptis į Civil Service Commission, telef. TO 1-4600 Ext. 467 arba tel. MA 1-1270 ext. 415.

* SOCIAL SECURITY įstaiga praneša, kad vyresnio amžiaus žmonės, norį apmokėti gydymosi sąskaitas pagal Medicare įstatymą ir turį tuo reikalu kokių nors keblumų, privalo kreiptis į artimiausią Soc. Security įstaigą. Užsitęsę apmokėjimai, ypač pirmą kartą Medicare pašalpo mis naudojantis, dažniausia įvyksta dėl netinkamo blankų užpildymo -- neteisingai įrašytas reikalavimo numeris, nepilnai išpildyta aplikacija, ne pridėti receptai ar sąskaitos ir pan. Social Security įstaiga tų sąskaitų neapmoka, o tik padeda žmonėms išsiaiškinti, kur ir kodėl užkliūta.

Sąskaitos apmokamos dviem būdais -- gydytojas imasi tvarkyti formalumus, arba pacientui apmokėjęs sąskaitas jos tinkama forma pristatomos Medicare įstaigai.

• Nedelskime ilgiau ir padidinkime savo gyvybės draudimą, kol dar nėra vėlu. Dėl informacijų skambinkite prityrusiam draudimo atstovui -- V. Giedraičiui tel. 944-6835.

PARDUODAMI NAMAI

Beveik naujas namas, 2 miegamieji žemai, padalintas rūšys, 2 automob. garažas. Sklypas.

Šešių kambarių vienos šeimos namas. Pilnas rūšys. 2 garažai, nebrangus, prie pat 185 gt.

Plytinis, 3 miegamieji, tuščias, pilnas rūšys, garažai.

Mažas namas, bet didelis sklypas prie E. 185 gt. Prašo \$12,500.

Mūrinis, 2 miegamieji apačioj, 2 -- viršuj. Įrengtas rūšys, garažas. Patogi vieta.

10 šeimų apartamentas netoli Neff Rd. Geros pajamos.

Norintieji pirkti, parduoti ar išmainyti prašome skambinti

EAST SHORE REALTY
Juozas Mikonis — Realtor
Notary Public

United Multiple Listing Service

780 E. 185 gt. Tel. 481-6900
arba KE 1-2190

LB Clevelando II apyl. pirm. P. Mikšys įteikia 200 dol. šv. Kazimiero lit. mokyklos tėvų komiteto pirm. A. Jonaičiui mokyklos kalėdiniame parengime. J. Carlos nuotrauka

CLEVELANDIEČIŲ AUKOS BALFUI

(Tęsinys)

\$ 5,00 -- J. Aidukevičius, J. Apanavičius, ALRK Mote-ry 36 kuopa, K. Augulis, R.K. Babickas, V. Bačiulis, A. Balys, Anicetas Balys, J. Balbaitas, A. Baltrukonienė, J. Baranauskas, S. ir A. Barzdukai, J. Barniškis, V. Benokraitis, B. Bernotas, A. Bielskis, V. Blinstrubas, R. Botyrius, V. Bruožis, Pr. Butkuvienė, V. Civiškas, V. O. Čepukaičiai, P.E. Čigai, A. Čiuprinskas, V.T. Degučiai, A. Dovydaitis, J.M. Dunduras, B. Gaidžiūnas, A. Gailiūšis, P. Gaižauskas, K. Gaižutis, Kazys Gaižutis, A. Gargasas, B.S. Garlauskai, A. Garmus, S. V. Gedgaudai, V. Geležinaitis, A. Graužinis, B.U. Grincius, A. Gudėnienė, Friendly Flower Shoppe, M. Ilenda, K. Ivanauskas, E.Z. Jakuliai, J. Jasikevičius, P. Jocius, Iz. A. Jonaičiai, J. Juozaitis, S. Jurgutavičienė, J. Kalvaitis, Anna Schultz-Karnėnienė, K.S. Karpis, V. Kasulaitis, J. Kasperavičius, L.B. Kazėnai, L. Kežėnaitis, A.D. Kižiai, F. Klimaitis, L. Krivickas, V. Kulbokas, S. Lazdinis, O.T. Liutkai, S. Lukoševičius, A. Lūza, A. Malinar, S.G. Matai, V. Matulionis, E. Mažys, F. Modestavičienė, Nolicoff Norris, S. Pabrinkis, V. Palūnas, J. Pauža, J. Pikturna, J. Pivorūnas, Z. Ragauskas, A. L. Sagiai, J. R. Smetona, B. Snarskis, J.D. Staniškis, V. Stankauskas, H. Stasas, L. Staškūnas, V.J. Stugiai, E. Steponavičius, A. Sušinskas, K. Širvins-

kas, A. Tamulionis, V. Taraška, Z. Tarutis, M. Trainys, D.V. Trimakai, K. Tijnėlis, S. Urbonavičius, P. Vainis, D. Vaidūnas, A. Vasiliauskas, M. Vinclovas, Ig. Visockis, R. Zorska, F. Zylė, J. Žygas.

4,00 -- V. Judis, Steponas Nasvytis.

3,00 -- A. Andriūšaitis, Aleksas Banys, Alex Beniušis, E. Blumentalis, Vl. Brazilius, J. Carla, A. Karsokas, K.T.K., P. Liaukonis, K. Mažonas, P. Narušis, J. Pažemis, A. Pinkuvienė, J. Šarkauskas, J. Skavičius, R.H. Tatarūnas.

2,00 -- V. Ali, V. Amšiejus, J.A. Andriejauskas, J. Augustinavičius, M. Aukštuolis, B. Bacevičienė, M. Balys, H. Belžinskas, Ant. Beržinskas, Pr. Blumentalienė, Helen Brazis, Juozas Bružas, Rasa Eidukaitytė, V. Galinis, Alb. Grėbliūnas, B. Jakaitis, Vyrt. Kasulaitis, V. Kaunas, L. Kežėnaitis, H. Kizevičienė, P. Lelys, A. Lostoski, A.I. Malėnai, J. Mikalauskas, John P. Mize, I. Muliolis, L. Nagevičius, L. Petrušienė, J. Pocius, O. Ragauskas, J. Sajaničius, R. Schwarz, J. Stoškus, A. Šumakeris, A. Šaltenis, K. Titas, R. Vodopalas, Stef. Vodopalas, S. Zamalienė.

1,00 -- I. Belžinskas, A. Brazaitis, M. Eidukevičius, Hellen Frilus, Felix Gaižutis, F. Gaižutis, V. Gelažius, O. Geležinienė, A. Giriūnas, B. Gražulis, N.M. Jarella, O. Kamaitis, K. Karpavičienė, P. Kijauskas, B. Klimas, Vl. Krivickas, Helen Kudžus, A. Laniauskaitė,

AR GALIMAS ŽMOGAUS TOBULĖJIMAS?

Mintys iš JAV mokslininkų 133-čio suvažiavimo

Genetikos ir atrankos mokslas augmenijoje ir naminių gyvulių gerinime yra toli pažengęs. Atranka ir genetika davė gerus vaisius: sukurtos derlingos javų, vaisių ir gyvulių veislės, atnešusios žmonijai daug naudos. Iš nepilninių karvių turime aukšto pieningumo veisles, iš nederlingų javų -- derlingus ir t.t. Genetikos ir atrankos mokslas ir jų pritaikymas nesustoja, bet vis žengia pirmyn naudingumo žmonijai keliu.

Kyla klausimas, kodėl neužsiimama žmonių rasės pagerinimu. Pasaulyje yra tiek daug negeistinių žmonių ypatybių, kad kito kelio nebėlika, kaip jų gerinimas. Augmenijoje piktžolės naikinamos fizinėmis ar cheminėmis priemonėmis, bet blogų žmonių su blogomis ypatybėmis šiandien nedrįstama naikinti. Radikaliausias būdas būtų sunaikinant blogų žmonių dauginimosi pradus, kad tos blogybės

nebūtų plečiamos. Tačiau tokių priemonių nesimama. Antra, yra tokių nesveikų ir kenksmingų žmonių ypatybių, kurių negalima sunaikinti nesunaikinus tų blogybių nešėjų. Imkime barbarizmo, komunizmo pavyzdžius, kur reikiiasi troškuly nesukurtų gėrybių bei visiško pavergimo. Tokių išsigimėlių nepašalinsi, nesunaikinus jų pačių.

Du JAV mokslininkai per mokslininkų suvažiavimą pasiūlė žmonių rasei (homo sapiens) pagerinti, suvesti ypatingai gerų savybių poras. Jų pasiūlymas yra ne kas kita, kaip genetika, praktikuojama augmenijoje ir gyvulijoje. Pagal jų pasiūlymą tektų suvesti išblaškyti naudingus priemonėms, bet blogų žmonių su blogomis ypatybėmis šiandien nedrįstama naikinti. Radikaliausias būdas būtų sunaikinant blogų žmonių dauginimosi pradus, kad tos blogybės

R. Laniauskaitė, L. Leknickas, Em. Lesky, F. Mackus, Fr. Machies, E. Macijauskas, J. Montvila, K. Palubinskas, H.J. Pikturna, S. Ragauskas, O. Rumbutienė, V. Rutkauskas, V. Šamauskas, B. Savičkas, A.D. Silvestravičius, M. Slabokienė, J. Šiaučinaitis, V. Unguraitis, P. Titas, K. Vaičeliūnienė, J. Vaičius, A. Vedegys, P. Vencius, D. Venclovaite, A.C. Williams, C. Yarish, J. Zamatauskas, J. Zimantauskas. (sk.)

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

A. M. D. REALTY

Vis dar turime pirkėjų Šv. Jurgio — Šv. Vito parapijų rajone ir į vakarus nuo E. 55 g-vės.

Alg. Dailidė — Realtor
Bendradarbiai:

Ant. Mikoliūnas ir
Mike Sekara.

1123 1/2 Norwood Rd.
432-1322

PARDUODAMAS NAMAS

4 miegamieji — 1 apačioj. Grovewood rajone. Savininkas išsikrausto. Privalo parduoti. \$12,800.
Tel. 752-3400.

ISNUOMOJAMI

3 kambariai su baldais. Vonia apatiniame aukšte. Teirautis tel. IV 1-6072 arba KE 1-2414. (4-6)

HELP WANTED MALE

WANTED TURRET LATHE

Operators on W & S—
3, 4 and 5.

1st & 2nd SHIFT

Steady work. Good working conditions, and earnings with company paid benefits.

I-R-C FIBERS DIV. MIDLAND-ROSS CORP.

4540 W. 160th St.
(South off of Puritas)
Cleveland, Ohio
An Equal Opportunity Employer

(4-7)

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909
43515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES
Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue EN 1-1763
936 East 185th St. KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Mokytojų studijų savaitė, pirmoji išeivijoje, bus šią vasarą "Dainavoj" nuo liepos 30 ligi rugpjūčio 6 d. Rengia LB švietimo Taryba. Pagrindinė tema: "Mokomosios priemonės ir metodai liuanistiniam dalykams mokyt". Kviečiami visi mokytojai. Pasitvarkykime iš anksto savo atostogų.

CHICAGO

POKALBIS APIE MEČĮ ŠIMKŲ

Grijtant iš Chicagos vidurinės, Western Ave. teko laukti šios gatvės autobusų. Mano bendrakeleivis tuojau pat siūlo išeiti "nėgaisti", ir taip mudu įėjame į Cap's salūną. Be užimant kėdes, prie mūsų prisitartiną dar du vyrai. Susėdame ir persistatome viens kitam, susipažįstame — visi lietuviai, bet anksčiau nepažinojo.

Staiga vienas mūsų keturių išsitraukia Federal statement 1966 ir domisi, kur ir pas ką geriausia kreiptis, norint užpildyti incom tax pareiškimą...

— Niekur kitur, tik pas realstatininką Mečį Šimkų — trumpai pataria mano pirmasis kaimynas!

— Yra ir daugiau gerai pildančių... — bando tęsti pokalbį kitas, bet pirmasis nutraukia jį...

— Sakau, tik pas Mečį Šimkų. Pirmą: Jis visad pasiskiria tavo pareiškimui pildyti laiką ir jo laikosi, todėl nereikia vargti, belaukiant eilės... Antra: Šimkus dirba greit ir tiksliai. Iš karto rašo visas kopijas rašomąja mašinėle. Apskaičiavimus padaro galimai geriausius mokesčių mokesčiams, bet neperžengia normas, todėl pareiškėjas nereikalingas vėlesnio aiškinimosi...

— Kad Mečys Šimkus gerai incom tax pildo, rodo ir tai, kad jojo pagalba naudojasi gana daug chigagie-

čių ir, atrodo, kad visi patenkinti — susumavo ketvirtasis pokalbininkas.

Aš tylėjau, bet savyje džiaugiausi girdėdamas eilę gerų atsiliepimų apie bendravimą ir taip pat eilę metų mano incom tax formos 1040 sąžiningą pildytoją. O parvykęs namo laikraštį permečiau skelbimą: "Tvarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to veikia Notariatas, daromi ir liudijami vertimai, tvarkomi pilietybės dokumentai, pildomi Incom Tax ir atliekami kitoki patarnavimai. Šimkus Real Estate & Notary Public". (mv)

• MEČYS ŠIMKUS, teisininkas, kviečia visus Dirvos skaitytojus, gyvenančius Chicagoy ar apylinkėse tuoj pat atvykti jo kontoron sutvarkyti savo 1966 metų pajamų mokesčius. Jis tai atliks Jums tikrai tvarkingai, tiksliai ir greitai, nes toje srityje turi ilgą ir didelį patyrimą. Jei nesi dar jo klientas, būk — būsi patenkintas.

4259 So. Maplewood Ave.
Chicago, Illinois.
Telef. CL 4-7450.
Val. 9-3 ir 5-8.

• Vytautas Kasniūnas jr. Korp! Neo-Lithuania Chicagos padalinio pirmininkas, sausio 7 d. drauge su tėveliu atšventė vardines. Pasveikinti varduvininkų buvo susirinkę nemažas būrys svečių. V. Mažeika visų vardu pasveikino, palinkėdamas geros sėkmės gyvenime.

Vyt. Kasniūnas jr. sausio 23 d. išvyksta 4 mėn. į kariuomenę apmokiniui. Linkime geros sėkmės.

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

AUKOS DIRVAI

V. Lingis, Detroit..... 4,00
G. Jušėnas, Cleveland..... 3,00
J. Kazickas, Cleveland..... 4,00
A. Barančiuk, Chicago..... 4,00
K. Palčiaskas, Chicago..... 2,00
P. Mičiulis, Calumet City..... 2,00
L. Venckus, Chicago..... 1,00
A. Virkutis, Chicago..... 4,00
J. Kaklauskas, Cleveland..... 3,00
J. Dvalga, Boston..... 4,00
A. Rūkas, Chicago..... 1,00
A. Krivickas, Cleveland..... 1,00
J. Sandargas, N. Royalton..... 4,00
A. Burneika, New Britain..... 2,00
P. Mikoliūnas, Cleveland..... 1,00
J. Vaitkus, Toronto..... 1,00
J. Guobys, Providence..... 1,00
A. Juodvalkis, E. Chicago..... 4,00
J. Sniečkus, Cleveland..... 4,00
F. Modestavičius, Cleve..... 2,00

LOS ANGELES

NAUJA VALDYBA

A. L. T. S-gos Los Angeles skyriaus naujai išrinkta valdyba pareigomis pasiskirstė sekančiai:

Pirmininkas — Alfa Latvėnas, vicepirmininkai — Bronius Dūda ir Juozas Raišys, sekretorius — Vanda Mažeikienė, izdininkas — Kazys Statkus, narys — Henrikas Bajalis.

Susirinkusi pirmajam posėdžiui valdyba apsvaustė pirmininko A. Latvėno pasiūlytą darbų planą.

A. L. T. S-gos Los Angeles skyriaus valdyba pasveikino Lietuvos Generalinį Konsulą Dr. Julij Bielskį gimtadienio proga, linki ir toliau stovėti Lietuvos reikalų sargyboje.

• Š. m. sausio mėn. 15 d., 10:30 val. įvyko iškilmingos pamaldos šv. Kazimiero bažnyčioje už Pirmojo ir paskutiniojo Lietuvos Prezidento Antano Smetonos vėlę.

• Š. m. vasario mėn. 11 d., 7:30 val. vakaro kviečiamas A. L. T. S-gos Los Angeles skyriaus narių susirinkimas, kuriame naujai išrinktoji skyriaus valdyba patieks ateinantiems metams darbų planą. Į susirinkimą kviečiami nariai su šeimomis. Po susirinkimo kavutė.

• Lietuvių Tautinių Namų rengtas Naujųjų Metų sutikimas Tautiniuose Namuose praėjo labai geroje nuotaikoje ir dideliu pasisekimu. Br.

HELP WANTED MALE

STRUCTURAL STEEL
DETAIL DRAFTSMEN
Minimum 4 years experience. Pleasant working conditions. Fringe benefits. Permanent position.
YPSILANTI STEEL FABRICATION CO.

2643 E. Michigan Ypsilanti, Mich.
313 — 278-5250 MR. BARNES (140-7)

WANTED JOURNEYMEN
PLASTIC MOLD MAKERS
MILL HANDS
(CAVITY WORK)
BENCH HANDS
UPGRADERS
MOLD REPAIR
JOB SHOP EXPERIENCE
Must be able to set up work from Blue Prints & Close Tolerances.
Steady work, good working conditions & benefits.
CALL 313 — 571-0110
CORVER ENG. CO.
9440 GRINNELL
DETROIT, MICH. (6-12)

TOOL MAKERS
TOOL ROOM
GRINDER HANDS
TOOL ROOM
LATHE HANDS

Need not be journeymen. Card not required. Top wages, cost of living, paid insurance, cafeteria, severance pay, pension. Permanent positions. Old established company. 58-hour week.

ASSOCIATE SPRING
CORP.

40300 PLYMOUTH RD.
PLYMOUTH, MICH.
An Equal Opportunity Employer (6-8)

ALT S-gos pirm. inž. J. Jurkino ir dr. Juozo Bartkaus stolas N. Metų sutikime Chicagoje. V.A. Račkausko nuotrauka

TRADICINIS NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Korp! Neo-Lithuania, Chicagos padalinys ir LTA Sambūris Naujuosius Metus sutiko ištaigojeje Ferrara Manor salėje, šiaurės vakarų Chicagoje. Arti 700 svečių šventiškoje nuotakoje sulaukė 12 valandos. Tautos himnas, trumpas Chicagos padalinio pirm. Vytauto Kasniūno jr. sveikinimo žodis, Gaudeamus ir įžengėme į 1967 metus. Korp! Neo-Lithuania ir LTA Sambūrio ruošiami tradiciniai naujų metų sutikimai Chicagos lietuvių tarpe pasidarė tiek populiarūs, kad dėl vietos stokos keletas šimtų svečių nusivylę turi ieškoti kitur sutikimo. Ir nebe pagrindo į juos taip visi pageidauja patekti. Pirmiausia, puiki organizacija Mečio Šimkaus vadovybėje. Jokių nesusi-pratimų, jokių nemalonių išsišokimų. Visada prideramas orumas ir iškilmingumas Naujiems Metams sutikti. Puiki salė, daug vietos tarp staliukų. Savas Neolithuanų orkestras. Na, o svarbiausia, jauki, sava, pažįstama didžiulė kompanija.

Danguolė Bartkuvienė svečiams padalino rožes, tuo surinkdama korporacijos ir sambūrio reikalams nemažai aukų. V.A. Račkausko nuotrauka

Sutikimai dažnai atvyksta svečių ir iš toliau. Anais metais turėjome p.p. Krievius net iš Washingtono. O šiais metais iš Clevelando Dirvos vyr. redaktorių Joną Čiuberį su ponija.

Šiais metais orkestras buvo pakeltas į viršutinę ložę, o jo vietoje buvo pastatyti keturi staliukai ir susodinta dar 40 svečių. Ir orkestras skambėjo iš ten geriau ir vietos svečiams pasidarė daugiau.

Sunkumų sudaro tik savininkų noras kelti užmokestį už salės panaudojimą ir negalėjimas sutalpinti

OMAHOS LIETUVIAI

• N. Sudavičiūtė, studijuojanti Omahos Universitete meną ir muziką savo piešiniu (poeto Carl Sandburg spalvotu portretu) papuošė laikraščio Omaha — World Herald Naujųjų Metų laidos žurnalo viršelį — Entertainment in the Midlands.

21 metų dailininkė, šiais metais baigianti Omahos Universitetą, galvoja tapti komercine dailininke.

• Žurn. J. Cicėnas, stipriau atsinaujinus senoms ligoms, gydytojo patarimu, buvo paguldytas į ligoninę tyrimams.

• Inž. leit. Romas Čejauskas šiuo metu Vietname vykdo Vyriausios Karo Būstinės pastatų statybas.

• Omahos lietuvių bendruomenės choras, vedamas muz. Br. Jonušo, nors ir stiprokai jausdamas kai kurių balsų trūkumą, vis dar palaiko ir puoselėja lietuvišką dainą ir giesmę Omahos lietuvių tarpe. Savo naujų kalėdinių giesmių repertuaru choras nustebino ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių.

• Kai kurie lietuviai yra keitę savo pavardes amerikietiskomis, Omahoje atsitiko atvirkščiai: amerikietis savo pavardę pakeitė lietuviška! (vš)

Malonus ir šiltas Floridos oras vilioja lietuvių iš tų vietų, kur žiema siaučia. Nutraukioje prie Navickų rezidencijos Miami mieste. Iš kairės: solistė Anita Navickas-Karns, svečiai iš Chicagos solistas A. Brazis ir ponija, p. Navickienė, prieš 60 metų atvykusi iš Lietuvos, kurios vaikai čia gimę lietuviškai kalba ir lietuviškoje veikloje dalyvauja, viešnia iš Toronto S. Bastienė.

Mieliems BMT nariams GIEDREI KAROSAITEI ir GINTARUI KAROSUI jų mylimam tėveliui

ALBINUI KAROSUI

mirus, o taip pat ir kitiems šeimos nariams netekus brangaus vyro ir tėvo reiškiamame giliausią užuojautą.

Bostono Modernaus Teatro grupė